Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $7.00 Metams
Queens Apskrity $8.00
Užsieniuose $9.00
Vienas numeris 5 c.
PRICE 5c A COPY

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

LAISVĖ—LIBERTY
The Only Lithuanian Daily in the Eastern States
110-12 ATLANTIC AVE., Richmond Hill 19, N. Y.
Tel. VIrginia 9-1827-1828.

Nr. 44 ★★★ Richmond Hill 19, N. Y., Šeštad., Kovo-March 3, 1951 ★★★ Metai 41-mieji. Dienraščio 33-tieji.

Vilas

Australija ir vokiečiai.
Ponios Young kailiniai.
Dėl Clemenčio.
Į Vakarus.
Rašo R. MIZARA

Australijos vyriausybė — reakcininkų konservatorių vyriausybė — ryžtasi įgabenti į tą kraštą apie 100,000 vokiečių.

Prieš tai kelia protestą buvęs darbiečių valdžioje užsienio reikalų ministras Evatt.

Mr. Evatt bijosi per daug vokiečių įsileisti, nes jie, girdi, sugadins "australiečių kraują". Jis stoja už tai, kad ne vokiečiai, o anglai ir škotai butų gabenami į Australiją.

Australija — milžiniška šalis. Ten gali išsitekti milijonai imigrantų. O kai dėl vokiečių, **reikia saugotis ne vokiečių, bet nacių.**

Australija — kontinentas savaime — teturi tik apie 8,000,000 milijonus gyventojų, apie tiek, kiek Graikija.

★

Už ką ponia Loretta Young'ienė gavo $8,450 vertės žebenkščių kailių "kautą" dovanų?

Tai skandalas, nuaidėjęs per visą kraštą.

Ponia Young'ienė yra prezidento Trumano asmeninio sekretoriaus padėjėja, žymi ponia, jai reikalingi brangūs kailiniai, tiesa.

Tačiau šiandien atvirai kalbama, jog tie kailiniai buvo **kyšis, papirkimas,** nes minėtos ponios vyras padeda kai kuriems turčiams gauti paskolos iš valdiškos **Reconstruction Finance Korporacijos,**— kitais žodžiais: iš valdžios iždo!

Ar žmonės dėl to neturi teisės pasipiktinti?!

★

Tūli kaltina kolegijų ir universitetų studentus krepšinio žaidėjus dėl to, kad jie parsiduoda raketieriams.

O ką jie pasakys apie tokį kyšį, kokį gavo ponia Young'ienė?

Ar tai nėra prasiradimas?

Ar tai negadina visų žmonių?

Ar jūs, beje, girdėjote, kad tokie dalykai atsitiktų "anapus geležinės uždangos"?

★

Buvo skandalyta spaudoje ir per radiją, būk Čechoslovakijos užsienio reikalų ministras Vladimiras Clementis pabėgo į užsienį, būk to krašto prezidentas Gottwaldas esąs "po policijos apsauga"; tūli laikraščiai net ir editorialus parašė, jau beveik apgailestaudami Gottwaldo.

Bet kas gi?

Clementis, kuris buvo sugautas suokalbyj vyriausybei nuversti, kuris tarnavo Francūzijos ponams (kaip sako Gottwaldas), sėdi džėloj, laukdamas teismo.

Prezidentas Gottwaldas, — netenka nei aiškinti, — kaip buvo prezidentas, taip juo ir tebėra.

Tūlų žmonių džiaugsmas ir ašaros nuėjo vėjais.

★

Dėl Clemenčio tenka tai pasakyti: jau prieš porą metų komercinė spauda skelbė, jog Clementis gali būti suimtas.

★

Iš kur ji tai ištraukė? Kodėl taip rašė?

Kas nors, kur nors tūliems žurnalistams jau seniai pranešė, jog Clementis tarnauja Paryžiaus žvalgybai.

Tie žurnalistai žinojo, jog Clementį anksčiau ar vėliau sučiups liaudies ranka.

Taip ir buvo.

★

Šitų žodžių rašytojas šiomis dienomis išvyksta į Vakarus, kur bus apie pusantros savaitės.

Tarsiuosi su Lietuvių Darbininkų Susivienijimo nariais ir veikėjais dėl būsimojo LDS vajaus:

Būsiu Pittsburghe, Čikagoje ir Clevelande.

Man, tačiau, rūpi, kad gerai eitų ir tik ką paskelbtas Laisvės jubiliejinis vajus.

Mes privalome, mes būtinai turime sukelti $10,000 fondą.

Gerai žinau, jog skaitytojai tai puikiai supranta ir jie visi stos dienraščiui talkon.

Pirmadienį susirinks 4-rių Didžiųjų užsieninių ministrų pavaduotojai

Gamins programą būsimajai pačių ministrų konferencijai

Maskva. — Sovietų vyriausybė sutiko su Francijos, Anglijos ir Amerikos pasiūlymu, kad šių keturių valstybių užsienio reikalų ministrų pavaduotojai susirinktų konferencijon ateinantį pirmadienį Paryžiuje.

Andrius Gromyko atstovaus Sovietų Sąjungą.

Ministrų pavaduotojai gamins pasiūlymus, kuriuos turėtų spręsti patys Keturių Didžiųjų užsieniniai ministrai tolesnėje konferencijoje.

(Jungtinių Valstijų atstovas dabartinėje paruošiamoje konferencijoje bus dr. Philip C. Jessup.)

Sovietų Sąjunga pirmiau siūlė konferenciją dėl Vokietijos nuginklavimo ir kaltino anglus - amerikonus, kad jie atkuria vokiečių armiją vakarinėje Vokietijoje, laužydami Keturių Didžiųjų padarytą Potsdame sutartį.

Jungtinės Valstijos, Anglija ir Francija atsakė, kad ministrų konferencija turėtų spręsti ne tik Vokietijos klausimą, bet visus svarbiuosius tarptautinius ginčus.

Sovietų Sąjunga sutiko taip paplatinti konferencijos programą.

Truman prašo daugiau karinių lėšų

Washington.— Prez. Trumanas kreipėsi į Kongresą, kad pridėtų dar $1,732,859,274 lėšų pasmarkintam ginklavimuisi per 16 mėnesių.

Dauguma šių pinigų skiriama ginkliniams kompanijų fabrikams padidinti bei naujiems statyti, taip pat supirkinėti vis daugiau karinių medžiagų ir krauti jas į sandėlius. O $6,547,000 iš tos sumos būtų pridėta FBI šnipų veiklai paplatinti.

Kongresas jau pirmiau paskyrė 71 bilioną, 600 milionų dolerių karinių lėšų per metus. Bet generolai ir admirolai skaičiuoja, kad reikėtų daugiau kaip 100 bilionų dolerių ,sako republikonas senatorius Wherry.

Truman užgiria kainų ir algų valdininkus

Washington. — Laikraštininkai užklausė prez. Trumaną, kaip jam atrodo, kad CIO, Darbo Federacijos ir geležinkeliečių unijų viršininkai pasitraukė iš Apsigynimo Mobilizacijos ir visų kitų karinių komisijų.

Prezidentas atsakė, kad jų pasitraukimas esąs nesvarbus dalykas, ir pareiškė, jog dėl to jis nedarys jokių pakeitimų kas liečia darbininkų algas, kainas ar kitką.

Minimų unijų vadai, atstovaudami 15 milionų organizuotų darbininkų, pasmerkė apsigynimo mobilizuotoją Chas. E .Wilsoną, kainų kontroliuotoją M. DiSalle ir ūkio tvarkytoją E. Johnstoną.

Apleisdami karines komisijas, jie protestavo, kad ta "šaika" tarnauja didžiojo biznio naudai, užšaldo algas, leidžia kelti kainas, spaudžia darbininkus iš abiejų pusių ir visai nesiskaito su unijų atstovais.

To nepaisant, prez. Trumanas užgyrė Wilsoną, DiSalle ir Johnstoną, pareikšdamas jiems pilną pasitikėjimą.

Bidault pakviestas į Francijos premjerus

Paryžius. — Socialistas Francijos prezidentas Vincent Auriol pakvietė klerikalų vadą George Bidaultą sudaryt naują ministrų kabinetą vieton suirusio kabinetō, kurio premjeras buvo Rene Pleven.

Bidault jau pirmiau du kartu buvo Francijos premjeru.

Valdžia leidžia pakelt automobilių kainas

Washington. — Valdinis kainų kontroliuotojas Michael DiSalle leido pakelti automobilių kainas pusketvirto procento aukščiau, negu 1950 m .gruodžio 1 d.

O tik gruodžio 18 d. pernai DiSalle buvo neva užšaldęs automobilių kainas.

Bostonas protestuoja prieš nacių piktadarių paleidimą

Boston. — Šio miesto taryba (council) vienbalsiai užgyrė rezoliuciją, protestuojančią, kad karinė amerikonų valdyba vakarinėje Vokietijoje paleido iš kalėjimo kelis tuzinus nacių karinių kriminalistų.

Protesto rezoliucija pasiųsta prezidentui Trumanui ir valstybės departmentui Washingtone.

JUBILIEJINIS LAISVĖS VAJUS

Dienraščiui Laisvei būtinai reikia sukelti $10,000 fondą, kad jis galėtų gyvuoti ir ginti liaudies reikalus.

Worcesterio lietuviai jau pirmiau nutarė, kad jie vien aukomis sukels Laisvės paramai $500. Kada mirė jų veikėjas ir mylimas draugas Sim. Janulis, jie tuojau gedulo sueigoje sukėlė $143. Jie pasisakė, kad savo pasibrėžtą tikslą įvykdins gyveniman.

Šį kartą į Laisvės fondą įplaukė sekamai:

Nuo Worcesterio lietuvių $143.

Veronika Rogers, Detroit, Mich., $5.

A. Yuras, Philadelphia, Pa., $3.

J. Pakutka, Waterville, Conn., $3.

J. Aukštikalnis, Gardner, Mass., $3.

A. Stankevičius, New York, N. Y., $1.50.

Viso į fondą jau įplaukė $337.50.

Dar reikia sukelti $9,662.-50.

Reiškia, dar tik prasidėjo darbas. Kiekvienas mylįs demokratiją lietuvis prašomas aukoti į Laisvės Fondą! Kiekvienos lietuvių kolonijos pažangiųjų organizacijų nariai ir Laisvės skaitytojai prašomi išdirbti planus Laisvės paramai.

Laisvės Administracija.

Jankiai užėmė Hoengsongą; verda žūt-būtiniai mūšiai

Koreja, kovo 2.—Viduriniame fronte amerikonai užėmė Hoengsong miestą, kurį šiauriniai Korejos liaudininkai ir kinai jau buvo apleidę. Mieste amerikonai rado lavonus savo talkininkų holandų batalionо, kurį liaudininkai ir kinai pirmiau sukapojo. Bet kalnuose aplink miestą šėlė žūt-būtiniai mūšiai šaunamais ginklais ir durtuvais

Kinai ir šiauriniai korejiečiai atkakliai priešinosi ir kontr-atakavo amerikonus viduriniame 60 mylių ilgio fronte. Vis dažniau kertamasi durtuvais. Bet jankiai su savo talkininkais prasiveržė dar vieną iki keturių mylių pirmyn. Skelbiama, kad per dieną jie nukovė bei sužeidė 2,675 korejinius liaudininkus ir kinų komunistus.

Vakariniame fronte amerikonai buvo prasiveržę per Han upę į priemiesčius Seoulo, Pietinės Korejos sostinės. Bet liaudininkai ir kinai atmušė juos, priversdami atgal pasitraukt per upę.

Vėl susikirto rakietiniai Amerikos lėktuvai su Korejos liaudininkų rusiškais rakietiniais lėktuvais prie sienos tarp Šiaurinės Korejos ir Mandžiūrijos. Amerikonai praneša, kad jie nušovė vieną liaudininkų lėktuvą ir sužalojo keturis kitus.

Amerika uždraudė be valdinio leidimo gabenti net kasdieninius daiktelius į Lietuvą, į Sovietų Sąjungą ir draugiškus jai kraštus

Washington. — Naujas valdžios įsakymas reikalauja gaut valdinį leidimą net paprasčiausiems daiktams, norint juos išgabent į Sovietų Sąjungą ar draugiškus jai kraštus.

Iki šiol buvo galima be valdinio leidimo gabenti ten tokius paprasto naudojimo dalykus, kaip dantų šepetukai, kojinės (pančiakos), apatiniai marškiniai ir įrankiai daržams bei sodams. Dabar ir šie daiktai uždrausta išgabent į minimus kraštus be Washingtono valdžios leidimo.

Uždraudimas paliečia Lietuvą, Latviją, Estiją, Lenkiją, Albaniją, Bulgariją, Čechoslovakiją, sovietinį Vokietijos ruožtą, Vengriją, Rumuniją, Sovietų Rusiją, Ukrainą ir Baltarusiją.

Jau pirmiau buvo užginta bet kokius daiktus be valdžios leidimo gabenti į Kinijos Liaudies Respubliką, Mandžiūriją ir Šiaurinę Koreją.

Vėliausios Žinios

London. — Pranešamą, kad dėl nesveikatos pasitrauks Anglijos užsienio reikalų ministras Ernest Bevin.

Washington. — Valdininkai iš anksto lemia, kad, "turbūt, nepavyks" Keturių Didžiųjų užsieninių ministrų pavaduotojų konferencija Paryžiuje.

Washington. — Demokratas kongresmanas Howard K. Smith pasiūlė bilių, reikalaujantį visiškai uždraust streikus "apsigynimui" svarbiuose darbuose .

Washington. — Geležinkelių kompanijos prašo valdžią leist daugiau kaip 6 procentais pakelt kainas už krovinių išvežiojimą.

Kairo, Egiptas .— Plinta arabų bruzdėjimas prieš francūzų valdžią Morokoj, šiaurinėj Afrikoj. Arabai reikalauja nepriklausomybės nuo Francijos.

Milionas geležinkeliečių išgavo algos pakėlimą po 12 ir pusę cento valandai

Išreikalavo toliau pridėti algos, kiek pakils kainos

Washington. — Atstovai penkiolikos geležinkeliečių darbo unijų išsiderėjo, kad kompanijos pakels darbininkams algą 12 ir puse cento per valandą.

Tos unijos, turinčios milioną narių, apima tiktai geležinkelių kiemų ir dirbtuvių darbininkus.

Taigi jų sutartis su kompanijomis nepaliečia dirbančių pačiuose traukiniuose darbininkų - tarnautojų, kurie priklauso keturioms geležinkeliečių Brolijoms.

Sutartus algos priedus kompanijos turės išmokėti ir už visą pereitą mėnesį. Sutartis, padaryta iki 1953 m. spalio 1 d., taipgi sako:

Kas trys mėnesiai bus patikrinama, kiek pakilo gyvenimo reikmenų kainos, pagal valdžios Darbo Biuro apskaičiavimus, ir bus pridėta darbininkams po tiek centų per valandą, kiek reikmenys pabrango virš 178 procentų.

Vidutinė jų alga iki šiol buvo apie $1.45 valandai.

(Valdinis Darbo Biuras teigia, kad dabar reikia mokėti $1.78 už pirkinius, kurių kaina 1940 metais buvo tik vienas doleris.)

Tuo tarpu tęsiasi ginčai tarp traukinių darbininkų Brolijų, iš vienos pusės, ir kompanijų, iš antros. Kompanijos atmeta pamatinį Brolijų reikalavimą — sutrumpinti darbo savaitę nuo dabartinių 48 valandų iki 40 valandu ir mokėti tokią pat alga, kaip už 48 valandas . Valdiniai tarpininkai palaiko kompanijų pusę.

Brazilijos kariuomenė šaudė demonstrantus

Rio de Janeiro, Brazilija.—Didelė žmonių minia, susibūrus Sao Luiz miesto aikštėje, demonstravo prieš neteisingą Maranhao valstijos gubernatoriaus išrinkimą ir reikalavo naujų rinkimų. Sao Luiz yra tos valstijos sostinė, šiaurinėje Brazilijos dalyje.

Pašaukta kariuomenė šūviais išblaškė demonstrantus, nušaudama bent septynis žmones.

"Išrinktasis" Eugenius de Barros tada apsistatė kareiviais ir prisiekė kaip Maranhao gubernatorius.

Per riaušes buvo padegti dviejų teisėjų namai ir išdaužyta vieno laikraščio leidykla.

Turkai siūlo Amerikai karinį sąryšį

Washington. — Turkija yra pirmiau padarius tarpsavinio gynimo sutártį su Anglija ir Francija. Dabar gi turkų valdžia pakvietė ir Jungtines Valstijas prisidėti prie to karinio sąryšio prieš Sovietų Sąjungą .

Amerikos valstybės departmentas svarsto Turkijos pasiūlymą.

(Amerika gavo leidimą statyti sau karinių lėktuvų stovyklas Turkijoj.)

Sakoma, sen. McCarthy gaudavęs kyšių

Washington.--Merl Young, buvęs pareigūnas paskolų skirstymui iš valdžios Reconstruction Finance Korporacijos, liudijo tyrinėjančiai Senato komisijai, kad republikonas senatorius Joe McCarthy gaudavo pinigų iš Lustron namų statymo korporacijos .

Young sakė:

Kuomet McCarthy arklių lenktynėse pralošdavo savo pinigus, tai Lustron korporacijos pirmininkas Strandlund skolindavo McCarthy'ui ir sudraskydavo paskolos kvitas.

McCarthy yra pasižymėjęs riksmais, kad demokratų valdžia "palaiko komunistus valdininkus."

ORAS. — Dalinai apsiniaukę ir nešalta.

CHURCHILLO ŠUNVOTĖS

London.—Šunvotėmis susirgo Winston Churchill, konservatų (atžagareivių) vadas Anglijos seime. Jis namie gydosi ir šiuo tarpu nedalyvauja seime.

Komunistai prašo sulaikyt McCarrano komisiją

Washington. — Komunistų Partijos advokatai įteikė prašymą federaliam apskrities teismui, kad uždraustų generaliam prokurorui ir McCarrano įstatymo komisijai kvosti Komunistų Partiją pirma, negu Aukščiausias Teismas išspręs klausimą, ar tas įstatymas nėra priešingas šalies Konstitucijai. Komunistai tvirtina, kad McCarrano įstatymas laužo konstitucines laisves.

McCarrano komisija šaukė Komunistų Partijos vadus į tardymą, kur jie galėtų aiškinti, kodėl Komunistų Partija neturėtų užsiregistruoti. Generalis prokuroras reikalavo, kad jinai užsiregistruotų pagal McCarrano įstatymą.

Seattle, Wash. — 20,000 medžio darbininkų, Darbo Federacijos unijistai, laimėjo trijų dienų streiką su algos pakėlimu po 7 ir pusę cento per valandą.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY
The Laisvė, Inc.
Established April 5, 1911
Every day except Sundays, Mondays, and Holidays
110-12 ATLANTIC AVENUE, RICHMOND HILL 19, N. Y.
TEL. VIRGINIA 9-1827-1828

President, GEORGE WARES; Secr.-Treasurer WILLIAM CHAPELS
Editor, ROY MIZARA

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year	$7.00	Canada and Brazil, per year	$8.0(
United States, per 6 months	$3.75	Canada and Brazil, 6 months	$4.00
Queens Co., per year	$8.00	Foreign countries, per year	$9.00
Queens Co., per six mos.	$4.00	Foreign countries, 6 months	$4.50

Entered as second class matter at the Post Office of Jamaica, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Darbininkų žygis prieš "legalizuotą vagystę"

"Geriau vėliau, negu niekados": gerai, kad nors dabar organizuotų darbininkų vadai susiprato. Pagaliau jie įsitikino, aišku, pabijoję darbininkų sukilimo prieš jų tursinimąsi didžiajam bizniui, kad taip vadinama šalies "mobilizacija" tarnauja didžiojo biznio nesvietiškų pelnų apsaugojimui.

United Labor Policy komitetas, kurį sudaro Amerikos Darbo Federacija, CIO ir geležinkeliečių brolijos, oficiališkai pasitraukė iš valdžios "apsigynimo mobilizacijos programos." Tie vadai, kurie buvo paskirti į mobilizacijos agentūras, rezignuoja iš vietų. Jų randasi apie pora tuzinų.

Darbo unijų vadai savo žygio pateisinimui išleido aštrų, skardų pareiškimą. Tame pareiškime jie iškelia rimtų kaltinimų visai Trumano mobilizacijos programai. Pats svarbiausias kaltinimas, tai kad visa mobilizacija yra atiduota į didžiojo biznio rankas. Charles E. Wilson yra to biznio galva. Visas jo aparatas sudarytas iš kapitalistų atstovų. Tiesa, jis paskutinėmis dienomis žadėjo vienu savo pagelbininku paskirti kurį nors organizuotu darbininkų lyderį, bet, sako United Labor Policy komitetas, tas nieko nepagelbės ir nepataisys.

Savo pareiškime darbininkų vadai parodo, kaip neteisingas yra Eric Johnstono, Ekonominio Stabilizatoriaus, patvarkymas dėl užšaldymo algų. Tik iki 10 procentų algos gali būti aukštesnės, negu buvo pradžioje 1950 metų. Tai aišku, tai griežta. Praktikoje tas gali reikšti algų nukapojimą, nes yra pramonių, kuriose darbininkai nuo to laiko yra laimėję didesnius algų pakėlimus.

Ar gali organizuoti darbininkai pakęsti tokį valdžios pasikėsinimą ant jų interesų? Unijų vadai atsako: Negali pakęsti!

Kaip su kainomis? Jos tebekyla . Jos nėra užšaldytos. Kainų Stabilizacijos direktorius išleido tokį patvarkymą, kad kainų lubų nustatymas paliekamas patiems biznieriams. Jie gali kainas pasikelti, jeigu jie mano, kad jų pelnai per žemi. Darbo unijų vadai sako, kad tokia kainų kontrolė "yra legalizuota vagystė." Tai buvo seniai numatoma visiems. Daug savaičių ėmė unijų vadams tą tiesą įsidėti į galvas.

Darbo unijų vadai protestuoja ir prieš darbo jėgų mobilizaciją. Tas darbas, girdi, priklauso valdžios Darbo Departmentui, bet jį pasigrobė Charles E. Wilsonas, Ekonominis Mobilizatorius, didžiojo biznio galva. Ir čia nesiskaitoma su organizuotais darbininkais.

Visa tai sudėjus į daiktą ,unijų vadai sako, susidaro padėtis, kurios organizuotiems darbininkams nebegalima toleruoti. Savo rezignacijomis iš įvairių mobilizacijos agentūrų, girdi, mes atkreipsime visų Amerikos žmonių dėmesį į tai, kaip didysis biznis yra pasimojęs juos apiplėšti po šalies mobilizacijos skraiste.

Tas labai gerai. Bet tą tiesą jau labai puikiai supranta kiekvienas Amerikos žmogus, kuris savo galva gyvena. Kiekvienam tai aišku. Kiekvienas tą didžiojo biznio suokalbį pajunta, kai nueina į krautuvę ką nors nusipirkti.

Darbo unijų vadai savo pareiškimą ir visą poziciją šioje kovoje su didžiuoju bizniu labai susilpnina pažadėjimu vėl tartis su tais pačiais didžiojo biznio atstovais. Jie sako, kad jie stoja už visuotiną mobilizaciją. Jie tik reikalauja šiokių tokių nusileidimų darbininkams.

Šis William Green, Philip Murray ir visų kitų lyderių žygis pasidarytų tikrai efektingu tik tokiam atsitikime, jeigu jie tuojau pradėtų mobilizuoti penkiolika milijonų organizuotų darbininkų sugriovimui tos didžiojo biznio konspiracijos prieš Amerikos žmones. Jeigu tai yra "legalizuota vagystė," tai prieš ją reikia kovoti. Pasitarimais su didžiojo biznio agentais, su Charles E. Wilsonu ir Eric Johnstonu padėties nepataisysi. Juk patys vadai sako, kad dieną ir naktį jie su tais "mobilizatoriais" ir "stabilizatoriais" tarėsi ir derėjosi. Buvo keliais nuėję net pas pati prezidentą Trumaną ir bandė jį įtikinti, kad ta jo mobilizacija yra didžiojo biznio suokalbis prieš darbininkų interesus, bet kiek tas pagelbėjo? Visiškai nieko. Jie patys tai pasako.

Tai kam savę ir organizuotus darbininkus toliau apgaudinėti pažadais apie naujus pasitarimus?

Viskas rodo, kad unijų lyderiai prisibijo tikros kovos prieš didžiojo biznio suokalbį. Jie neturi atskiros politikos nuo Trumano politikos. Jie ją yra šimtus kartų užgyrę. Nesusipratimas iškilo tik dėl tos politikos pravedimo. Jie manė, kad jie bus lygiais partneriais su Wilsonu ir Johnstonu. Bet kitaip padūmojo prezidentas Trumanas. Jis visą mobilizacijos pravedimą atidavė kapitalistams, o darbo unijų vadus ignoravo, sotino juos tik plikais pažadais. Kapitalistams atidavė pelnus, o unijų vadams patriotines frazes apie "gelbėjimą amerikinio gyvenimo būdo."

Dar kartą mūsų organizuotų darbininkų lyderiai pasirodė dideliais trumparegiais ir lengvatikiais. O tokiais juos padaro jų tikėjimas nesamiems pavojams. Stambusis biznis jiems įkalbėjo, kad mes jau beveik esame komunizmo sudoroti ir tik belieka gelbėti savo gyvybę. Gelbėtis reikia visiems kartu—darbininkams ir kapitalistams. Kapitalistai irgi sutiko "gelbėtis," bet jie nepamiršo savo tikrųjų interesų . Jie suprato, kad tas gelbėjimas turi jiems gerai apsimokėti. Tegul jūsų sūnūs eina armijon ir karan, o jie pasiliks mobilizatoriais ir stabilizatoriais ,kad galėtų bilijonus dolerių susipilti į savo kišenius.

Jiems tai puikiai pavyko, nes Baltajame Name sėdi jų žmogus. Tas žmogus paskelbė "nepaprastą padėtį" ir pasaukė Wilsonus ir Johnstonus mus iš jos "išgelbėti."

Kas Ką Rašo ir Sako

KAI BĖDA UŽGULA...

Lietuviškąją spaudą Čikagoje užgulė popieriaus stokos bėda. Kadaise Vilnis nebegalėjo išeiti per keturias dienas, vis dėl popieriaus stokos.

Naujienos, dėl tos pačios priežasties, taupydamos popierių, kai kada teišeina tik keturių puslapių.

Draugas bėdavo ta pačia bėda.

Sandara buvo pritrūkusi popieriaus ir negalėjo visai laikraščio išleisti. Ar žinote, kur ji kreipėsi pagalbos?

Pas Vilnį.

Vilnis jai suteikė pagalbos — vieną numerį atspausdino savo popierium.

Dėl to Vilnis teisingai pastebi: kai Vincas Andrulis, Vilnies redaktorius, kadaise buvo areštuotas, kai Čikagos lietuvių visuomenė sušaukė masinį mitingą protestui pareikšti dėl Andrulio areštavimo, tai Sandara organizavo pikietininkus; Sandaros administratorius Matas Biekša buvo pirmutinis pikietininkų eilėse... O kai Sandarą ištiko bėda — ji kreipėsi pas tą pačią Vilnį, prašydama pagalbos.

Matot, kaip dalykai yra!

PELNAI

Dienraštis Vilnis rašo:

Komercijos departmentas Washingtone skelbia, jog didžiausios šios šalies korporacijos padarė pelno 1950 metais **$22,100,000,000.** Tėmykite 22 bilionus ne 22 milionus.

Tuo tarpu skelbiama, jog amunicijos ir ginklų gaminimas štai kaip pabrangintas:

Mortarai, "bazukos" ir tūlos kanuolės atsieina virš 50% daugiau, kaip lėšavo pirma Korėjos karui prasidėsiant.

Lakūnų drabužiai ir avalai 60% pabrango nuo to laiko.

Armijos maitinimas atsieina 16% daugiau.

Abelnai imant, iš dešimties bilionų skirtų karo reikalams, dabar daugiau dviejų bilionų **"suėda infliacija"** būtent pakilusios kainos.

Kai bilijoninės korporacijos grobiasi pelnus bilijonais, tai darbo žmonių būklė vis sunkėja, vis blogėja.

Pragyvenamųjų produktų — ypatingai maisto — kainos tebekyla, taksai už pajamas auga.

Šiemet, kai mūsų krašto vyriausybė pasiryžo 70 bilijonų dolerių paaukoti ginklavimuisi, bilijonieriai dar didesnius pelnus pasigrobs, o darbo žmonėms gyvenimas dar pasunkės.

SURADO BŪDĄ RUSIJAI SUMUŠTI

Naujienose skaitome:

"N. Y. Times" karo ekspertas Hanson Baldwin mano, kad, kariaujant su Rusija, lengviausia galima ją sumušti kuriame nors jos imperijos pakraštyje. Istorija rodo, kad tie užkariautojai, kurie maršavo į Maskvą, vesdami "neribotą sauszemio karą" prieš Rusiją, prakišdavo.

Taip atsitiko švedų Karoliui XII, paskui Napoleonui, paskui Hitleriui. Bet Rusija daug kartų buvo sumušta "periferijos karę" (pakraščio kare).

"Švedai, Britanija ir jos sąjungininkai Krymo kare, japonai rusų-japonų kare parodė, kaip sumušti Rusiją, kovojant prieš ją plačiuose josios pasieniuose, toli nuo vyriausiųjų jos galybės centrų.

"Tai buvo griežtai apriboti karai. Kiekviename jų sausžemio jėga (jūros jėgos remiama) vaidino stambiausią vaidmenį."

Vadinasi, Baldwinas ir Naujienos surado būdą, kaip "sumušti Rusiją." Bet jie pamiršta vieną mažmožį: jie plepa apie caristinę Rusiją; jie pamiršta, kad šiandien Rusija ne viena— ji turi tvirtus talkininkus. Jie pamiršta, kad šiandien Rusija yra ne ta, kokia buvo caro laikais.

Iš antrojo pasaulinio karo, didžiausio ir baisiausio karo žmonijos istorijoje, Rusija ir visa Tarybų Sąjunga išėjo galingesnė, negu ji buvo prieš karą. Be to, ji susilaukė visos eilės liaudiškų demokratinių valstybių; ji susilaukė milžiniško talkininko — Kinijos Liaudies Respublikos — su 475 milijonais gyventojų.

Visa tai pp. Baldwinas ir Grigaitis pamiršo.

Ak, betgi kai ką pamiršti gali kiekvienas griešninkas, — net ir tokie išmintiai, kaip Baldwinas su Grigaičiu!

KAD IR NEDAUG, VIŠGI GERIAU

Kunigų Draugo korespondentas Paryžiuje rašo, jog, girdi, ten, Francūzijoje, "nedaug" telaukiame iš 4 konferencijos."

"Keturių didžiųjų" konferenciją siūlė, kaip žinia, Tarybų Sąjunga. Po ilgų svyravimų, verčiama ypatingai Francūzijos, Amerika siūlymą priėmė. Kovo 5 dieną įvyks keturių valstybių užsieninių reikalų ministrų įgaliotinių pasitarimas dėl darbų dienotvarkio sudarymo. Vėliau kada nors įvyks pati konferencija, ministrų konferencija.

Pasakymas, jog "nedaug" iš konferencijos telaukiama, nieko nepasako. Viskas priklauso nuo to, kaip kas supranta "daug" ar "nedaug." Mums rodosi, jog konferencija, jei ji duos ir "nedaug," tai vis tik geriau negu neduotų nieko.

Toliau: **"Belaukiant tokios konferencijos būtų geriausia, kad keletas amerikiečių ir anglų divizijų išsikeltų Vakarų Europoje..."**

Štai, ko laukia, ko tikisi, kuo tiešiasi klerikalų korespondentas. Jam ne taika ,o karas rūpi, ne pasitarimai, ne konferencijos, o kariuomenė.

Net gi Hooveris, buvęs prezidentas, republikonas, mano, jog siuntimas Amerikos kariuomenės į Europą būtų didžiausia klaida, būtų baisus dalykas pačiai Amerikai.

Daug geriau tartis, negu ginkluotis. Daug geriau, kad vyktų konferencijos ,o ne kariuomenė!

SUSIMAIŠĖ

Vienas Ex- Naujienietis Vilnyj rašo:

Tūlas dipukas "Naujienose" barasi ant klerikalų dienraščio "Draugo", kam pastarasis "Vilnį" pavadino Amerikos lietuvių laikraščiu.

Dalykas buvo tame. "Draugas" (Nr. 28) paaimanavo, kad Amerikos lietuvių spaudą užklupo sunkumai pasunkėjus popierio gavimui laikraščiams. "Draugas" paėmė pavyzdžiu "Vilnį," kuri net keturias dienas negalėjo išeiti dėl popierio negavimo.

"Naujienų" Dipukas už tai baisiai užsigavo ant "Draugo" ir primeta jam "keistą taktiką" ir sako: "Keista ir neaišku nuo kada ir kuriais sumetimais "Draugas" kaip ir jis pats vadina, tą okupantams tarnaujantį laikraštį įrikiavo į lietuvių spaudos eiles... Iki šiol "Vilnį" ir jos gimines lietuviai patriotai tevadindavo tikruoju vardu — maskolių gazieta."

Kaip matome, Draugo pastogėje susimaišė posmai. Kunigų dienraščio redaktorius, prispaustas bėdos, ir pamiršo, jog Vilnį reikią vadinti "maskolių gazieta."

Ex-Naujienietis pavadina tą dipuką, kuris Draugą kritikuoja, labai teisingu vardu: **snarglium.**

KADA ŠOKIAI BLOGI

Šiemet užgulė ankstyva gavėnia, kurioje kunigai draudžia žmonėms šokti. Bet šiemet "vasario 16-toji" pripuolė gavėnioje. Buvo ruošiama "nepriklausomybės minėjimas," "minėjimuose" žmonės norėjo šokti, bet... užrūstinši kunigus. Kai kur dėl to įvyko pykčio.

Dėl to South Bostono Darbininke tūlas asmuo stato tokį klausimą: **"O gi tautinių švenčių proga argi tinka šokti?"** Rašytojas mano, jog netinka. Bet kiekvienas žmogus žino, jog tinka.

Liepos 4-tąją, pavyzdžiui, minint Amerikos nepriklausomybės paskelbimą, žmonės kad šoka, tai šoka. Ir niekas dėl to jiems nesako nei žodžio.

Katalikai šoka ir gavėnioje. Gavėnioje įvyksta netgi ir katalikiškų vestuvių pokylių, kuriuose pokylių dalyviai kad šoka, tai net nu!

Vadinasi, Darbininko rašytojas nežino, ką jis plepa.

PLIAUŠKALAI

South Bostono kunigų laikraštis (Darbininkas) paskelbė tokią "svarbią žinią": Stalinas tik ką susituokė su Rumunijos užsienio reikalų ministre, Anna Pauker, na, ir juodu dabar esą Kaukaze "su nauja savo pačia," kuri, pasak Darbininko, "yra semitė, rabino duktė."

Ir ko tos "išmintingos" kunigėlių galvos neišgalvoja!

Tame pačiame Darbininko numeryj skaitome: "Komunizmo žlugimas jau prasidėjo..."

Jeigu taip, tai kunigėliai turėtų labai džiaugtis ir negąsdinti žmonių komunizmu ,o gązdindami — nerinkti iš parapijonų dolerių "komunizmui kovoti" ir sau į kišenę šimtinę kitą įsidėti.

Greensboro, N. Carolina.—Mirė daktaras Henry L. Smith, X-spindulių mokslininkas, 91 metų amžiaus.

Fort Lee, New Jersey, mirė Isabelle Nickel, 100 metų amžiaus, o Baltimore, Md., negrė Clara Howard, 103 metų.

PASTABOS

Apsigynimo sekretoriaus pavaduotoja, Anna Rosenbergienė, pasakė, kad greitu laiku gal reikės draftuoti visus vyriškius, nepaisant jų amžiaus.

Manau, kad ponia Rosenbergienė parodys pavyzdį ir pirmiausiai draftuos savo vyrą, o jau paskui kitus senius.

—:—

Springfield, Mass., iš vienų namų tapo pavogta marmorinis stalas ir odos apdarais biblija.

Matomai, vagis biblija pavogė, kad galėtų atsimelsti už pavogimą marmorinio stalo.

—:—

Marijonų organe "Drauge" prof. Steponas Kolupaila sako, kad jis "Vilnies" ir "Laisvės" nematąs ir neskaitąs . Bet savo straipsnyve kaip užbaigia:

"Aš tik pageidauju, kad tie dienraščiai būtų leidžiami rusų kalba arba bent rusų raidėmis."

Pasirodo, prof. Kolupaila nemoka lietuviškai skaityti. Jeigu "Laisvė" ir "Vilnis" būtų leidžiami rusų kalba, tuomet ir jis skaitytų. Patariu prof. Kolupailai užsisakyti New Yorke leidžiamą dienraštį "Russky Golos." Juk nemalonu būti be dienraščio, ypatingai profesoriui.

—:—

"Naujienose" skaitau: "Tik bloga, kad lietuviai mažai knygų teskaito. Gal būt, televizija kliudo?"

Manau, kiek "Naujienų" redaktoriai tų knygų parašo ir išleidžia, tai jų skaitytojai visas "perskaito."

—:—

"Naujienos" įdėjo ve kokį šūkį:

"'Naujienas' skaito visokių srovių žmonės: darbininkai, biznieriai, profesionalai, dvasininkai, valstybininkai, mokslininkai"...

Jeigu jau visi "Naujienas" taip graibsto, tai ar tik nebus jos—viešoji politinė panelė?...

—:—

"Naujienose" tūlas C. K. Braze rašo, kad prie Miami, Fla., Lietuvių Piliečių Klubo prisirašė dipukas kunigas.

Labai gerai! Dabar klubo nariams nereikės velykinės eiti pas svetimus kunigus, pas saviškį galės atlikti.

—:—

"Naujienos," apžvalgoje rašydamos apie velionę Baltrušaitienę, sako: "Velionę Baltrušaitienę, deja, jie (komunistai) sugebėjo apgauti."

Kad nepakliuvus komunistų apgaulei, "Naujienų" redaktorius pasidavė kunigų globai ir dabar jau ramia sąžine užbaigs savo amžėlį ir gaus paskutinį patepimą...

—:—

Laikraščiai praneša, kad pereitais metais Europoje žmonės pralošę milionus dolerių.

Pirmiausia, pralošė "žmonės," o ne darbininkai. Antra, tai dar nedaug tie "žmonės" pralošė, jeigu tik milionus. Juk Amerika siunčia Europon bilionus dolerių, tai kodėl jiems nepralošti milionus?

—:—

"Miami Herald" parašė net editorialą apgailestaudamas, kad Anglijos karalius, prie tokio pragyvenimo esąs ant bankruto slenksčio. Jis jau net negali išlaikyti savo tarnams algų mokėti.

Ar tik nereikės Amerikoje rinkti aukas ir gelbėti nuo bankruto Anglijos karalių? Kitaip, jam prisieis pasiimti lazdą, užsikabinti tarbą ir leistis svietan.

—:—

Spauda praneša, kad buvęs Jugoslavijos karalius Petras, lydimas žmonos ir sūnaus, atvyko į New Yorką.

Amerika davė Jugoslavijos diktatoriui Titui kelias dešimtis milionų dolerių, bet dabar už tuos pinigus turės karalių Petrą. Kuomet Coney Islande atsidarys vasarinis sezonas, tai galės ten jį parodai išstatyti. Žmonės norės pasižiūrėti į nykstančias monarchų liekanas.

—:—

"Miami Herald," vasario 18 d. laidoje, tilpo Lietuvos kapinių nuotrauka, kurią pridavė Miami Piliečių Klubo vice-pirmininkas, su paaiškinimu, kad esą kapai palaidotų žmonių, kuriuos komunistinė Lietuvos valdžia nužudžius.

Žiūriu į tą nuotrauką ir stebiuosi. Kryžių pristatyta įvairiausių — mažų ir didelių, su Kristaus mūkomis. Pasirodo, kad komunistinė valdžia "nužudo," palaidoja šventintose kapinėse ir dar su Kristaus mūkomis kryžius pastato. Veikiausia ir šventas mišias užperka.

Veikiausiai, kada ponas Šukis davė spaudai tą nuotrauką ir paaiškinimą, tai jo protas buvo į laukus iškeliavęs pasivaikščioti ir tyru oru pakvėpuoti . Ar jis sugrįžo į savo senąją lizdą—nežinau...

—:—

JAV Civilio Apsigynimo galva, Millard Coldwell, pasakė, kad Sovietų Sąjunga jau turinti nuo atominių bombų slėptuves ,o Amerika dar tik planuojanti jas įrengti.

Išrodo, daugelis tikėjosi, kad Stalinui tuojau bus kaput, nes mes savo pirmą bomba taikysime tiesiai jam. Bet dabar jau jis turi slėptuvių ir mes jo nepasieksime.

Visur nepasisekimai...

Švenčioniškis

Vis tiek Floridoje galima dar šitokių apsirengimų gyventi. Čia matote filmų aktorę Janet Winters.

LITERATŪRA IR MENAS

LIETUVOS MENININKŲ VIEŠNAGĖ LENINGRADE, TALINE IR RYGOJ

Prieš tūlą laiką Lietuvos liaudies ansamblis, vadovaujamas Jono Švedo, buvo užkviestas į Leningradą, Taliną ir Rygą su koncertais. Kai ansamblis grįžo iš meninės viešnagės, Tėvynės Balso korespondentas turėjo pasikalbėjimą su ansamblio vadovu , kompozitorium Jonu Švedu, apie tai, ką jis ir jo vadovaujami menininkai ten matė, kaip jie ten buvo įvertinti. Kompozitorius Švedas štai ką pasakė:

— Pirmiausia mes aplankėme Leningradą. Ansambliečiai veltui stengėsi pamatyti buvusių mūšių ir blokados pėdsakus Leningrado mieste. Prieš keletą metų fašistinis žvėris draskėsi prie Lenino miesto vartų ir skaudžiai atkandodantį į jo gynėjų didvyriškumą. Šiandien Leningradas dar gražesnis ir monumentalesnis, negu prieš karą.

Įspūdingas buvo pirmasis ansamblio pasirodymas mieste-didvyryje. Smolnio rūmų salės skliautais pirmą kartą nuaidėjo lietuvių liaudies dainos "Mes su Stalinu," "Bus taika," "Talkininkų maršas," ansamblio atliekamos rusų, ukrainiečių, gruzinų liaudies dainos. Leningradiečiai karštais plojimais sutiko lietuvių liaudies šokį "Malūnėlį," "Lenciūgėlį," "Gaidelį" ir kitus. Tą patį vakarą koncertavome Leningrado Filharmonijoje.

Liaudies ansamblio pasirodymai praėjo su dideliu pasisekimu. Ne kartą buvo kartojama lietuvių liaudies daina "Šėriau, šėriau," ukrainiečių dainos "Baltoji jeva," "Susirinko dirbantieji," lietuvių liaudies šokiai "Oželis," "Kubilas," "Džigūnas," "Gaidys," baltarusių "Janka," rusų šokių siuita. Karštais plojimais žiūrovai palydėdavo rapsodiją liaudies instrumentų orkestrui "Klonių aidus" ir skudutininkus.

Šventinio koncerto metu erdvi Leningrado Filharmonijos salė vos pajėgė sutalpinti gausią publiką. Ansamblio koncertas buvo transliuojamas per Leningrado radiją, dalyvaujant Radijo komiteto darbuotojams ir svečiams. Pirmą kartą lietuvių liaudies menas buvo demonstruojamas per televiziją. Leningrado Televizijos Centro Studijos režisierius išdėstė koncertą į 4 dalis, dvi dalis užėmė choras, kitas dvi —orkestras su šokėjais. Tuo būdu dalis kolektyvo koncertavo, o likusieji artistai turėjo progos stebėti savo draugus kitoje salėje per televizijos aparatus. Truputį neįprastai mūsų ausiai nuskambėjo radijo pranešėjo žodžiai: "Draugai radijo žiūrovai. Pradedame..." Leningradiečiai įpratę ne tiktai klausytis radijo, bet ir televizijos aparato ekrane žiūrėti teatrų, meno kolektyvų spektaklių, kino filmų.

Laisvalaikiu liaudies ansamblio artistai apžiūrėjo puikųjį miestą ,jo istorines vietoves, paminklus, aplankė rusų muziejų, Ermitažą, Nevoje stovintį kreiserį "Aurorą," iš kurio buvo paleisti pirmieji Spalio revoliucijos šūviai.

Atsisveikinę su vaišingais leningradiečiais, mes tęsėme savo kelionę toliau. Traukinys atvežė mus į Taliną. Estijos sostinė matė mūsų koncertus 1947 m., tačiau šį kartą taliniečiai dar gausiau susirinko į "Estonijos" koncertų salę. Sekančią dieną liaudies ansamblio baletmeisteris, Stalininės premijos laureatas J. Lingys, vietos menininkų prašomas, pastatė keletą lietuvių liaudies šokių vietiniuose meno saviveiklos kolektyvuose.

Iš Estijos mes atvykome į Rygą. Žiūrovų tarpe daug lietuvių rygiečių, todėl koncertai buvo vedami lietuvių, latvių ir rusų kalbomis. Ir čia mūsų ansamblis susilaukė ne mažesnio pasisekimo. Publikai neikalaujant, po kelis kartus buvo kartojama lietuvių liaudies daina "Šėriau, šėriau," latvių — "Pūsk, vėjeli" ir kt. Latvių menininkams pageidaujant, buvo suorganizuotas Latvijos ir Lietuvos dainų ir šokių liaudies ansamblių kūrybinis susitikimas. Mes papasakojome Lietuvos ansamblio kūrimosi ir augimo istoriją, supažindinome latvius su muzikos instrumentais, su liaudies šokių stilizavimo pagrindais, liaudies dainomis. Po to įvyko latvių liaudies ansamblio pasirodymas. Abiejų ansamblių vadovai ir artistai plačiai pasidalino savo kūrybinio darbo patyrimu. Apie Lietuvos liaudies meno nematytą vystymąsi Tarybų valdžios nuolatinio rūpinimosi dėka papasakojo Stalininės premijos laureatai Lingys ir Stepulis, liaudies ansamblio režisierius Žalinkevičaitė - Petrauskienė, kuri, grįžusi iš Vakarų Vokietijos amerikiečių okupacinės zonos, aktyviai prisideda prie liaudies meno vystymo Lietuvoje. Ruošdamiesi artėjančiai Pabaltijo tautų meno dekadai, abiejų brolišku respublikų liaudies ansambliai pasižadėjo ir toliau glaudžiai bendradarbiauti.

Gastrolės po brolišką sias respublikas dar plačiau išpopuliarino lietuvių liaudies meną už mūsų respublikos ribų, o šiltas žiūrovų įvertinimas ir puikūs brolišku jų respublikų menininkų atsiliepimai skatina mus dar atkakliau dirbti, siekti dar didesnio meistriškumo — baigė pasikalbėjimą Jonas Švedas.

K. Galkausko 75 metų jubiliejus

Vilnius. — Garbingą kūrybinio darbo, visuomeninės veiklos kelią nužengė LTSR nusipelnęs meno veikėjas profesorius K. Galkauskas, šiais metais atšventęs savo 75 metų amžiaus sukaktį.

Šis vienas seniausių Tarybų Lietuvos muzikų darbo žmonėms gerai pažįstamas, kaip karštas tarybinės Tėvynės patriotas, atsidavęs pedagogas, uolus visuomenininkas ir kūrybingas kompozitorius, savo muzikinėje kūryboje vadovaująsis didžiųjų rusų muzikos klasikų tradicijomis.

Kaip kompozitorius, K. Galkauskas pirmą kartą plačiau pasirodė 1909 m., kada dabartinėje filharmonijos salėje buvo pastatyta jo opera "Čigonai." Tačiau vėliau kompozicijos sritį jam teko užleisti. Dar 1910 m. K. Galkauskas įsteigė Vilniaus simfoninį orkestrą ir ilgus metus jam vadovavo, supažindindamas Vilniaus visuomenę su žymiausiais rusų ir Vakarų Europos klasikų kūriniais.

1918 m. įkūrus Lietuvoje tarybinę valdžią, Vilniuje buvo suorganizuota muzikinė kolegija, į kurią įėjo ir Konstantinas Galkauskas. Jis paruošė tolesnės muzikinės veiklos planą ir atgaivino karo metu nutrūkusius simfoninius koncertus. Tačiau, buržuazijai užsmaugus jaunutę tarybinę respubliką, šie planai liko neįgyvendinti. Sunkiais buržuaziniais laikais K. Galkauskas dirbo pedagogo darbą Vilniaus lietuvių gimnazijoj, vadovaudamas muzikiniam jaunimo lavinimui.

Naujus horizontus K. Galkauskui atvėrė tarybinė santvarka. Jis skiriamas konservatorijos profesoriumi. Jo kūriniai suskamba naują dvasia ,nauju galingu, kūrybiniu patosu. K. Galkauskas sukūrė stambų ciklinį kūrinį — simfoniją D-dur, pagrįstą rusų klasikinės muzikos tradicijomis, vaizduojančią liaudies buitį, kovą ir pergalę. Chorinėse dainose K. Galkauskas apdainuoja socializmo įtvirtinimą, didžiąsias penkmečio statybas, didingą darbą kolektyviniuose laukuose. Jo naujas kūrinys—"Odė didžiajam taikos vėliavnešiui," — tai visos lietuvių tautos ryžtingas balsas už taiką, prieš visas karo kurstytojų machinacijas.

Už nuopelnus lietuvišką meną keliant

K. Galkauskas apdovanotas Darbo Raudonosios Vėliavos ordinu ir jam suteiktas Lietuvos TSR nusipelniusio meno veikėjo vardas. Vilniaus miesto darbo žmonės, išreikšdami pasitikėjimą, iškėlė kompozitorių K. Galkauską kandidatu į Vilniaus miesto Darbo žmonių deputatų tarybos deputatus. *P. Stepulis.*

Filharmonija minėjo savo dešimtmetį

Vilnius. — Prieš dešimt metų Tarybų Lietuvos vyriausybės potvarkiu Vilniuje buvo sukurta Valstybinė filharmonija.

1950 m. gruodžio 7 dieną filharmonijos rūmuose įvyko dešimties metų jubiliejaus minėjimas.

Pranešimą "10 metų mūsų filharmonijai" padarė jos direktorius B. Fedoravičius. Jis papasakojo apie šio kultūros židinio nueitąjį kelią. Išaugo ir meniškai sustiprėjo filharmonijos choras, vadovaujamas K. Kavecko, simfonijos orkestras, kuriam diriguoja Stalininės premijos laureatas B. Dvarionas ir nusipelnęs meno veikėjas A. Klenickis, estrados ir cirko artistų ansamblis ir tt. Prie filharmonijos susibūrė gausus skaičius solistų-artistų ir muzikantų-atlikėjų.

Filharmonija atidarė savo filialus Kaune ir Klaipėdoje, kartodama čia beveik visus geriausius Vilniaus koncertus. Rengiami koncertai taip pat ir kituose miestuose, o pastaruoju metu ir kaimuose. Kasmet įvyksta daugiau kaip tūkstantis koncertų.

B. Fedoravičius pažymėjo glaudų filharmonijos bendradarbiavimą su kitų respublikų menininkais. Filharmonijos koncertuose vilniečiai matė-girdėjo garsius pasaulinio masto dainininkus: Barsovą, Maksakovą, Baturiną, Davydovą, kompozitorių Glierą, Maskvos, Ukrainos, Baltarusijos, Gruzijos, Moldavijos, Pabaltijo respublikų meno kolektyvus — chorus, dainų ir šokių ansamblius, simfoninius orkestrus ir tt.

Lietuvos TSR filharmonijos choras plačiai žinomas Tarybų Sąjungoje. Štai visai neseniai jis grįžo iš didelės kelionės po Ukrainą ir Moldaviją. Kijeve įvyko didelis lietuviškos muzikos koncertas, kuriame buvo atlikti J. Tallat-Kelpšos ir B. Dvariono kūriniai, įvertinti Stalininėmis premijomis.

Šiais metais, minint Tarybų Lietuvos dešimtmetį, filharmonija gavo gražių dovanų: jos rūmai buvo iš pagrindų rekonstruoti, padidinti, koncertų salė pasidarė puošni, pilnai pritaikyta stambaus masto koncertams.

(*Tėv. Balsas:*)

Auksinės džiunglės

Žydi dangoraižių bokštai auksiniai,
Šalti mūrai auksu rasoja;
Dreba didmiesčio kaulai plieniniai,
Įnirtę mašinos dunda, mauroja.

Klaikiai gaudžia vakaro varpai,
Bažnyčios auksu pasipuošę;
Liūdnumas spaudžia, vaidinas kapai,
Kur skuba tūkstančiai nepasiruošę.

Vilioja tigrės akys gintarinės,
Merkia auksu, gundančia liepsna;
Žvanga, dūžta taurės krištolinės...
Muzika gašli, kaip ir jos eisena.

Žvinai auksiniai neapdengia krūčių,
Gyvatiškai raitosi jaunas liemuo;
Deimantai ir šilkas ant kojų baltų:
Pavasaris šoka — šypsos ruduo.

Toli ošia girios jos tėvynės...
Armonikos klyksmo ji negirdėjo,
Nei jaunimo dainos sutartinės,
Nei gėlėse šlamančio vėjo.

Čia raistų šviesos fosforinės
Nustelbia, užtemdo mirksinčias
žvaigždes;
Jos lūpos raudonos—rankos ledinės...
Jų paglamonėtos širdys užges.

Beržynas.

Vežkis tą vežimą

(*Iš angliškos dainelės.*)

Ei, vežkis tą vežimą:
Čia vietos permažai,—
Su juo mes važinėdavom,
Kai buvom dar vaikai.

Ei, vežkis tas vežėčias:
Netilpsim čia visi,—
Su jom mes lakstinėdavom,
Kai buvom dar maži.

Jonas Kaškaitis.

SKAITYK IR MOKYKIS

(Tąsa)

Odos organais ešerys junta temperatūrą ir įvairius mechaninius jaudinimus. Apie šoninę liniją jau kalbėjome anksčiau.

Skonio organas visų pirma yra lūpos. Kai kurios žuvys (ypač gyvenančios dugne), pvz., šliužys (Nemachilus barbutulus), gružas (Gobio fluviatilis), šamas, vijūnas, turi apie burną plonas ir gležnas išaugas — "ūsus". Jie yra drauge ir skonio, ir lytos organai.

54. Žuvų sandaro įvairovė.

Kūno forma. Paprastai žuvų kūnas iš šonų labai suplotas, o į priešakį ir į užpakalį ištęstas. Tokią kūno formą turi ir mūsų jau išnagrinėtasis ešerys. Žuvų kūno forma būna labai įvairi, nelygu jų gyvenimo būdas. Taip antai, vienų žuvų kūnas labai platus (karšis), kitų labai ištysęs ir neplatus (lydeka). Žuvų, gyvenančių dumble, kūnas gali būti gyvatės ar kirmėlės pavidalo (ungurys), o žuvų, gyvenančių dugne ir dažniausiai beveik šliaužiojančių po dugną, pilvo pusė paprastai labai priplota, ir žuvis gali ant pilvo gulėti. Žuvų, gyvenančių viršutiniuose vandens sluogsniuose, pilvas neplokščias ir gulėti ant jo žuvis negali. Tą skirtumą greitai pastebime ir negyvose žuvyse: gružas guli ant pilvo, o karosas, kuoja— virsta ant šono.

Ypač labai suplotas kūnas tokių jūros dugne gyvenančių žuvų, kaip raja: šonų beveik nėra. Kai kurių jūrų žuvų forma labai savotiška ir maža teturi bendra su paprasta žuvies išvaizda. Pavyzdžiui gali būti "žuvis-arkliukas", kurio priešakinė kūno, dalis labai panaši į arklio galvą, adatos pavidalo "žuvis-adata", žuvys-dėžutės, žuvys-ežiai, kurių pats pavadinimas pasako, į ką jos panašios.

Žvynai. Daugumo žuvų kūnas apdengtas žvynais — kaulinėmis įvairių formų plokštelėmis. Žvynai žuvies kūnui sudaro gerą apsaugą.

Žuvų, kurios gyvena dugne, žvynai blankūs, oda tamsi, dumblina (gružas, šliužys, pūgžlys). Pastebėti tokią žuvį dumblo arba smėlio dugne sunku. Vadinasi, jos spalva— slepiamoji spalva. Slepiamoji spalva ir grobuonies — lydekos: žalsva, tamsiomis juostomis. Taip nuspalvinta lydeka, slypinti tarp meldų arba kitų augalų, mažai pastebima. Žuvys, plaukiojančios aukštai viršum dugno, dažnai turi labai blizgančius šoninius žvynus. Bet nugara tokių žuvų paprastai būna tamsios spalvos, ir iš viršaus jos mažai tepastebimos. Blizgą žuvų žvynai susilieja su vandens paviršiaus blizgesiu, ir kai žuvies priešas žiūri į tokią žuvį iš apačios, jis jos nemato. Tuo būdu, net tokia sidabrinė spalva, kaip aukšlės (Alburnus lucidus), tam tikrose sąlygose yra slepiamoji spalva.

Pelėkai. Ir pelėkų skaičius, ir jų išdėstymas įvairių žuvų rūšių būna įvairus. Pavyzdžiui, vienos žuvys turi tik vieną neporinį nugaros pelėką (gružas, karosas), o kitos turi jų du (ešerys), net ir tris. Krūtinės poriniai pelėkai paprastai būna į priešakį, o pilvo — labiau į užpakalį.

Vienos žuvų rūšys pelėkų spindulius turi daugiau ar mažiau smulkius, kitos — kietus ir smailius. Tokie yra ešerio ir pūgžlio nugarinio pelėko spinduliai. Kai kada spindulys arba ir visas pelėkas būna pavirtęs kietu ir stipriu dygliu. Pavyzdžiui, mažosios dygsnės (Gasterosteus aculeatus) kai kurie nugaros pelėko spinduliai sudaro smailius dyglius, o jos pilvo pelėkai beveik visiškai pavirtę ilgais dygliais. Kai kurių jūros žuvų dygliai turi nuodų liaukas arba būna apdengti nuodinga gleive.

Virškinamasis aparatas. Žuvis griebia grobį tiesiog burna; kitų prietaisų grobiui sučiupti ir jam prilaikyti žuvis neturi. Daugumo žuvų lūpos labai paslankios: kai žuvis žiojasi, jos toli ir lengvai pasiduoda į priešakį. Plėšriosios žuvys (ešerys, lydeka) gali labai plačiai išsižioti. Neplėšriųjų žuvų burna dažnai būna maža, ir plačiai išsižioti jos negali (karosas, karšis). Žuvis nekramto grobio, bet ryja jį visą, kartais ilgai jį traukdama į save.

Žuvų dantys, nors kai kurios žuvys jų turi labai daug (lydeka), kramtyti visai netinka. Jie labai ploni ir aštrūs, atlenkti atgal ir tinka tik grobiui prilaikyti.

(Bus daugiau)

Dailininkas Rubens ir jo angelai

Žymusis holandų dailininkas, Petras-Povilas Rubens, gimė 1577 metais, bet jis daugiausiai kūrinių sukūrė 17-tajame amžiuje. Tai buvo pasiturįs, savo amžiuje išgarsėjęs dailininkas.

Jis 1609 metais vedė Izabelę Brant, kuri mirė 1626 metais; o 1630 metais Rubens vedė 16-kos metų amžiaus mergaitę, Eleną Fourment.

Dailininkas turėjo ir vaikų.

Rubens piešė nemažai religinio turinio kūrinių, vaizduojančių šventuosius ir angelus; jis piešė ir "svietiškų" kūrinių; pavyzdžiui, jo garsus kūrinys yra "Venus ir Adonis."

Bet ne daug žmonių, kurie stebi šio dailininko veikalus, žino, kad jis modeliais naudojo savo abi žmonas ir vaikus. Antai "Venus ir Adonis" kūrinyje, meilės deive jis pastatė savo jauną žmoną, Eleną, veik visiškai nuogą. Kai kuriuose kūriniuose, kur jis piešė angelėlius, modeliais statė savo vaikus, su sparniukais dausose "plaukiojančius."

Šiandien nemažai tikinčiųjų žmonių, stebinčių Rubenso šventuosius paveikslus, su angeliukais ir kitais, nežino, jog dailininkas piešė "griešninkus," žemiškus žmones, prisegdamas jiems tik sparniukus arba uždėdamas ant jų kai kuriuos kostiumus, kurie parodo juos truputėlį nežemiškais, o kaž-kokiais mystiškais.

Siaučia audros

Siaučia audros sūkuringos—
Ir verpetai kunkuliuoja,—
Šoka vilnys vingių vingėm,
Verda jūra palaidoji...
Ūžia-pučia žvarbūs vėjai,
Laužo-daužo medelius,—
Lai sau dūksta niekadėjai
Dar kelius gal metelius...

Stūkso uola pasišiaušus,
Į vilnis atstačius sprandą,—
Storas, kietas jai pakaušis
Tvirtą pagrindą sau randa.
Jaunas ąžuolas drūtuolis
Žaliam gojuj tarp draugų,
Daugel metų neparpuolęs,—
Grumtis-imtis jam smagu.

Rankos kietos sudiržėję,
Kraujas prieš tironus kyla,—
Ei, šalin jūs, piktadėjai:
Pamatysit naują bylą...
Žiba-blizga akys greitos,
Žydi rožės ant veidų,
Žvilga-mirga plaukas, raitos,
Saldžios lūpos—du medu..

Šniokia-kriokia vėtros, siunta,
Griausmas griaudžia ir riaumoja,—
Įniršiu siaubingo tunto
Aidi byla nelemtoji.
Pratęs protas mintį mena,
Rankos drasko grandinius,—
Veltaėdžius dirbti gena,
Tvarko darbus naminius.

Sveiki gyvi, darbininkai,
Jūs—kūrėjai milžinai,
Kovų-laimių talkininkai!
Jums byloti amžinai!...

Jonas Kaškaitis.

A. VIENUOLIS-ŽUKAUSKAS

11-28-50

KRYŽKELĖS

—68—

(Istorinis Romanas)

(Tąsa)

—Ar iš medžioklės vyrai grįžta? — paklausė savo palydovą Miškinis.

—Ne, tai jie jus į pilį atlydėjo.

—Mes betgi jų nematėme.

—Jie taip jus ir lydėjo, kad jų nematytumėt, — atsakė palydovas ir, grįždamas atgal į bajorą, nusišypsojo:—ir mes jūsų laukėme.

—O iš kur žinojote, kad mes atjosime?

—Kaip tik jūs įjojote į mūsų miškus, visos šarkos pradėjo krykšti, kad lauktumėm svečių . . . Na, ir laukėme!

—O jūsų bajoras ar žino apie mus?

—Ne, jis nežino: mes jam pranešame tik tuomet, jei pasirodo koks puskapis raitelių ar daugiau, o jei mažiau, tai su tokiais mes patys apsidirbam ir be jo žinios ,bet tik būtų mūsų priešai . . . Na, dabar eik pas mūsų valdovą,—ir lydėjęs vyras pravėrė pirkios duris.

—Ramybė tau, Sudimantai, telaimina tave Perkūnas!—pasveikino pilies valdovą bajoras Miškinis ir nusilenkė .

—Ramybė ir tau, Miškini; ir tave telaimina Perkūnas ,jei dar nesi parsidavęs svetimiems dievams,—ir pilies valdovas išėjo iš už stalo viduaslin.

— Mūsų viešpats karalius Vytautas atsiuntė mane pas tave, Sudimantai, labai svarbiu ir slaptu reikalu, — buvo bepradedąs Miškinis, bet jį nutraukė Sudimantas:

— Bene naujas Žemaičių krikštas?

— Ne.

— Tai gal šventas girias naikins?

—Palauk, bajore, tuojau pasakysiu...

— Gal Palangoj nori šventą ugnį užgesinti?

— Ne gi, Sudimantai, kantrybės . . .

— Tai jau, tur būt, krikščionių dievams naują šventovę statys? . . . Ar mano pilį lieps kryžiuočiams užleisti?

— Bajore, budėk!

Bajoras Sudimantas išvertė akis.

— Budėk, bajore, ir ruoškis . . . Ar niekas čia mūsų negirdi?

—Kalbėk drąsiai. Jis, — parodė Sudimantas į žmogų, sėdintį gale stalo prie kanklių, — jis kur reikia — kurčias, kaip sliekas, aklas, kaip kurmis, ir nebylys, kaip žuvis. Kalbėk.

—Sudimantai, Rittersverdery didelės iškilmės. Atvyko Jogailos pasiuntiniai! Kviečia mūsų kunigaikštį į Vilnių, į didžiųjų Lietuvos kunigaikščių sostą ir atiduoda valdyti visą Lietuvą su Rusų kraštais . . . ir Lucką! Bet su sąlyga: nusikratyti kryžiuočiais!

—O kas pasiuntinys?

— Mozūrijos kunigaikščio brolis, Plocko vyskupas Henrikas, su daugeliu bajorų.

Sudimantas susiraukė ir susimąstė, bet neapsidžiaugė. Jis pamažėl užkišo už juostos rankas ir, lyg apie pasiuntinį visai ir užmiršęs, sugrįžo prie stalo. Pagalvojęs jis paklausė:

— Ar kunigaikštis Jogailos pasiūlymą jau priėmė?

— Pasiuntinys dar tebėra. Įsimylėjo Vytauto seserį Ringailę, pasipiršo ir dabar pily kelia vestuves. Daug svečių. Yra ir kryžiuočių iš Marienburgo,, ir svetimšalių riterių, ir šiaip daug kilnių prašalaičių.

—Ar ordinas dar nesužinojo apie Jogailos pasiūlymą? — paklausė Sudimantas ir vėl sugrįžo prie stalo.

— Nežino.

—Sėskis, Miškini, būsi svečias,—lyg prablaivėjo Sudimantas ir parodė bajorui gretą savęs vietą.

Miškinis priėjo prie stalo ir pažiūrėjo į akis sėdinčiam prie kanklių vaidilai.

— Sveikas būk, bajore Miškini, štai kur antrą kartą susitikome, — prabilo vaidila ir nusilenkė.

— Matytas, bet kur — neatmenu?— suraukė antakius Miškinis.

— Kadaise matėmės po Vilniumi, bajore, kai aš su Šarka buvome atbėgę iš Užubalių pilaitės.

— Kūlgaili, tai tu! Atmenu, atmenu. Gerai atmenu. Na, kaip tavo namiškiai, ar beradai ką nors gyvą sugrįžęs?

—Tik pelenų ir griaučių krūvas, bajore . . .

— Tai tu dabar vaidila? — patylėjęs paklausė Miškinis.

— Ne, aš ne vaidila: aš prisiekiau dievams ir savo protėvių šešėliams keršyti kryžiuočiams, kol pats griaučių krūva pavirsiu . . . Mūsų kunigaikštis už tai liepė mane pagauti ir pakarti, bet aš su kanklėmis pristojau prie Sudimanto ir esu jam menėje vaidila, o miškuose drauge kryžiuočius medžiojame . . .

Jį pertraukė šeimininkas:

—Toji žinia mus džiugina, Miškini: ir aš esu savo dievams prisiekęs amžiną kerštą kryžiuočiams. Ligi šiol keršijau slapta, o dabar pasiguosiu viešai, — ir ūmai pralinksmėjęs Sudimantas patrynė delnus.

— Nesikarščiuok, Sudimantai, tu pirma išklausyk, ką tau kunigaikštis įsako: kunigaikštis tau liepė surinkti kuo daugiausia vyrų, prisiartinti prie Nemuno ir laukti. Kai tik kryžiuočiai pradės grįžti iš Lietuvos po žygio, o grįš jie šį kartą vos gyvi, tu juos pulk panemunėj, o kunigaikštis Vytautas tuo tarpu pavers pelenais Rittersverderio pilį ir pasuks į Gardiną. Tau padės grįžtantieji iš žygio žemaičiai, ir tavo vadovybėj turės būt nušluotos visos kryžiuočių pilys panemunėj.

— O dievai, ką girdžiu — pakėlė į lubas akis Kūlgailis, — tai toks kunigaikščio nutarimas? O Perkūne! Praamžiau galingas! Tai dabar pats Pykuolis pradės jiems keršyti už mūsų vargus, vergiją . . . Tenepavargsta mano ranka jų galvas bekertanti . . .

Ir Kūlgailis, nusigręžęs į sieną, kur stovėjo Perkūno statula ir nedideliame aukurėlyje ruseno ugnelė, pradėjo melstis galingam Praamžiui ir kerštingam Pykuoliui . . .

XXXIX

Apvęsdinęs savo seserį Ringailę su Jogailos pasiuntiniu, Mozūrijos kunigaikščio broliu, Plocko vyskupu Henriku, ir išleidęs svečius, Vytautas gavo iš ordino naują leidimą žygiuoti į Lietuvą.

Jogailos pasiūlymą Vytautas priėmė ir surašė su Henriku sutartį, bet, kad neatkreiptų į tai ordino akių, nenutraukė iš karto ryšių ir su kryžiuočiais. Apie tą sutartį žinojo tik ištikimiausieji Vytauto bajorai. Šiaip visi, ir savi, ir svetimšaliai, ir pats ordinas tarė Ringailės vestuvėmis viską ir pasibaigus.

Nors visuomet ordinas rengdavo reisus į Lietuvą rudenį, kada kaimuose esti daugiau grobio, bet šis skubus žygis buvo sugalvotas ir suruoštas tam, kad per derybas su Vengrijos karaliaus Zigmanto pasiuntiniais dėl Dobrinės ir Kujavijos pirkimo nukreiptų Jogailos akis. Mat, į tas žemes turėjo pretenzijų ir lenkai. O kad Jogaila tuo pačiu pinigu neatsimokėtų kryžiuočiams, kad nepradėtų derybų su Vytautu, priskyrė kunigaikščiui ir savo žvalgą, ištikimą ordinui didiką Marquardą von Zalcbachą, buvusį Balgos komtūrą. Šis nepaprastų kariškų gabumų vyras kadaise kariavo Vengrijoj, kariavo Lietuvoje, buvo labai atsidavęs ordinui ir labai mėgo pinigą ir turtą. Jo dabartinio žygio į Lietuvą tikslas — ne lietuvius nukariauti, ne jų pilis išgriauti, o kuo daugiau prisiplėšti turto ir be didelių aukų ir nuostolių pasprukti atgal. Pagonis jis laikė lygius gyvuliams ir kare naikino juos be pasigailėjimo. Todėl ir žygiuoti norėjo jis į šiaurės pagonišką Lietuvą Neriu ir Šventąja, dar į nenuniokotus kraštus. Bet Vytautas atsisakė traukti į šiaurę, o kvietė į rytus. Savo užsispyrimą jis parėmė tuo, kad Vilniaus krašte jis turįs daugiau savo šalininkų ir kad jiems perėjus jo pusėn galima būsią pasiekti net Krėvę. Marquardas von Zalcbachas nesupratо Vytauto politikos ir nusileido.

Riteris Griežė seniai pastebėjo, kad Vytautas kažką mano, bet vis dar netikėjo. Dabar, po atsilankymo Mozūrijos kunigaikščio brolio Henriko ir po Ringailės vestuvių su juo, jis aiškiai pamatė, kad Vytautas kažkam rengiasi. Kitąsyk apie tai jis tuojau būtų pranešęs didžiajam ordino magistrui, bet dabar jautėsi taip nelaimingas, taip savo likimo parblokštas ir gyvenimo apviltas, kad niekas jam, be jo mylimos Margaritos, neberūpėjo; krimtosi savo likimu ir dieną, ir naktį, ir vis galvojo apie prarastą laimę. Žinojo jis, kad ji su savo motina yra Astravo pily, Kaributo nelaisvėje.

(Bus daugiau)

Lawrence. Mass.

Lawrence streikieriai vieningai laikosi. Pikietai dideli, 5:30 ryto ilgiausios eilės maršuoja aplink dirbtuves su iškabomis ir jose šūkiai: "Nėra kontrakto, neinam dirbti." Tai yra geras obalsis.

Streikuoja apie 8,000 Wood Mill ir Ayer Mill darbininkų, vadovybėje CIO. Menama, kad vėliau išeis į streiką daugiau dirbtuvių, pritariant vilnonių darbininkams, jeigu nebus susitaikyta.

Darbininkai gerame ūpe, pasiryžę streiką laimėti. Niekas neina dirbtuvėn. Būdami vieningi ir gerame ūpe, jie laimės.

Unija duoda streikieriams šiltos kavos, kad būtų šilčiau pikietuoti. Kai kurios iš lietuvių moterų nedrįsta eiti įsigerti kavos. Nėra ko sarmatytis, nes unija apmoka ir nori, kad jūs visi būtumėt užsiganėdinę. Jeigu jaučiatės šaltai, išgerkite kavos, bus šilčiau ir sveikiau.

Policijos neskūpauja, priveža daug. Streikieriai laikosi tvarkoje, policijos visai nereikia. Tūli dar ir kavos išsigeria, apskriausdami streikierius.

-๑-

Vasario 25 d., 8 valandą ryto, važiavom į konferenciją So. Bostone. Pirmiausia užėjom restauranan. Baigiame su Ig. Chulda valgyti, ateina d. Kupstis, praneša liūdną žinią. Sako: Bostone nebus konferencijos, nes per radiją pranešė,. kad atsibus Worcester, Mass., nes po pietų laidos S. Janulį.

Nuvažiuoti jau negalėjome, nes būtų buvę per vėlu.

Labai apgailestaujame draugo Janulio. Tai buvo geras veikėjas, LLD kuopos sekretorius. Draugijos taip staiga neteko gero veikėjo, o Laisvė bendradarbio.

Didelė užuojauta draugei Janulienei ir šeimai. O Simonui Januliui amžinai ilsėtis!

-๑-

Pacific Mill biznis pasiekė didžiausio pelno visoje dirbtuvės istorijoje. Henry M. Bliss raportuoja, kad padaryta prekių už $128,597,002 sumai, o pelno $9,700,000. Išmokėta po $10.11 ant šėro. Tai bent pelnas! O dar vis verkia krokodiliaus ašaromis, kad mažai pelno.

O kiek darbininkai uždirba, — daugelis gal nesutaupino nei po vieną doleriuką tokioje brangenybėje pragyvenimo. Yra daug ir atleistų nuo darbo. Man atrodo, darbininkai turėtų pareikalauti daugiau mokesties; nes čia paprastam darbininkui moka mažiau kaip kitose dirbtuvėse.

-๑-

M. T. Stevens Co. Mill, Dracut, Mass. (tarpe Lowell ir Methuen), nori išgauti drausmę (injunction) prieš CIO Textilės Uniją ir prieš darbininkus, uzdrausti pikietavimą.

Išėjo į streiką pareikalaudami didesnių algų ir geresnių sąlygų.

Dirbtuvė maža. Bet ši kompanija turi daug dirbtuvių. Kai kur uždarytos. Bet tose, kurios dirba, deda dubeltavas mašinas. Kuris darbininkas negali padaryti padidintos produkcijos, tą šalina iš darbo.

Išgaunama "injunction," kompanija tikisi atidaryti skebams vartus ir sulaužyti streiką. Kitos unijos turėtų tą užprotestuoti.

-๑-

Mass. valstijos seimelio atstovų butas 52 balsais prieš 40 nutarė uždrausti sekmadieniais pardavinėti svaigiančius gėrimus nuo 7 valandos vakaro. Bilius paduotas šeimelio senatui perbalsuoti. Jeigu senatas didžiuma balsų priims, tai įeis galion.

-๑-

Andover'yje ūkininko Ralph Couture ūkyje ožka pagimdė 5 ožiukus. Iš jų likę tik trys. Ūkininko dukrytė negali atsitraukti nuo ožiukų, kožnu kartu turi ją pašaukti valgyti. Jeigu nešauktų, tai sėdėtų visą dieną. Vaikai turi didelį patraukimą prie mažų gyvunėlių.

-๑-

Dr. Henry F. Dearborn iš Lawrence nuvykęs pas ūkininką į Windham, N. H., tyrinėja, kaip galima paakstinti vištas dėti didesnius kiaušinius. Raudonos vištos, sako jis, gali dėti 4 kartus didesnį kiaušinį, negu dabartiniai vadinami didieji. Bet jeigu dėtų didesnį 8 uncijų kiaušinį, vištai gręsia mirtis.

-๑-

Dvidešimt šeimų padavė miesto raštinėn reikalavimą, kad duotų pragyvenimą. Visos šeimynos randasi streike. Aldermanas Joseph F. Carney pareiškė, kad kožna bus ištyrinėta, ar neturi banke pinigų.

Pasirodo: darbininkai, būkite nevalgę! O ponai tyrinės. Kaip greitai jie ištirs? Šeimos su vaikučiais tuo tarpu gali numirti iš bado. Kai ponams reikia, jie be tyrinėjimo pasiima ir nė ačiu nepasako. Jeigu pusvalandį pavėlavai, tai gausi pabaudos.

Nashua, N. H.

Mirė Vincas Lankevičius

Vasario 14 d. mirė Vincas Lankevičius, sulaukęs 82 metus amžiaus. Jis buvo gimęs 1869 metų vasario 21 d., Vilniaus rėdyboje, Trakų apskrityje, Onuškio valsčiuje, Panošiškės kaime. Palaidotas vasario 17d., 10 val. ryte.

Jis paliko nuliūdime tris dukteris ir žentus, vieną sūnų ir 10 anukų. Dukterys Helena Pazniokas, Anna Zank, gyvena Methuen, Mass., Mary Navickas gyvena Norwood, Massachusett.

Duktė Helena Pazniokas ir sūnus užlaikė savo tėvelį iki pat mirties, per 16 metų. Jis pirmiau dirbo Nashua Mill dirbtuvėje, buvo jardo darbininkas.

Jo žmona mirė daug anksčiau, 18 metų atgal. Jis buvo laisvų pažiūrų, tai ir laisvai palaidotas kooperatyvėse kapinėse. Karstas buvo daugeliu gėlių papuoštas.

Velionis gražiai sugyveno su kaimynais ir draugais. Tad jį į amžino poilsio vietą palydėjo 34 auto mašinos, pilnos žmonių, kad atiduoti paskutinį jam patarnavimą.

Ilsėkis, drauge, po sena velėna! O dukterims, žentams, sūnui ir anukams—užuojauta.

Helena Pazniokas dėkoja graboriui J. Michaelioniui už mandagų patarnavimą, grabnešiams Wl. Pekarkiui, M. Purviniui, J. Simučiui, J. Svirneliui ir visiems tiems, kurie palydėjo,—ačiū visiems!

F. Buslavičius

Formoza. — Čiang Kaišeko kinai tautininkai skelbia, kad jų "partizanai" užėmė dvi mažiukes salas netoli Kinijos krantų.

Paskiausiu laiku 150 jaunuolių, 20 metų amžiaus, pasiųsti į Bostoną egzaminui dėl militarinės tarnybos. Pirmesnėje grupėje buvo pasiųsti 185 jaunuoliai. Iš tų 70 atrasti sergančiais, netinkamais armijai. Tūli bus siunčiami gydyti.

Tai didelis nuošimtis sergančių jaunuolių. O dėl ko? Atsakymas trumpas: jie serga nuo netinkamo maisto. Jeigu valgytų sveikatai tinkamą maistą, būtų sveiki. Bet, gauk tu jo! Beveik visas maistas saldintas ir chemikalais apipiltas, kad kirmėlės neėstų, o žmogus suvalgo viską.

S. Penkauskas.

Detroit, Mich.

Apie draugą Raženauską-Rogers

Draugas Andrius Rogers Raženauskas mirė vos sulaukęs pusę amžiaus. Jis mirė nuo širdies smūgio praėjusių metų gruodžio 24 d. Liko dideliame liūdesyj jo žmona Veronika, su kuria laimingai gyveno. Buvo pavyzdingas žmogus, draugiškas, todėl į jo laidotuves susirinko daug žmonių. Buvo laisvai, gražiai palaidotas Woodmere kapinėse. Laidotuvių direktoriaus D. B. Bražio koplyčioj tinkamą kalbą pasakė J. Gugas.

Velionis parėjo iš Lietuvos, Pilviškių valsčiaus, Vilkaviškio apskrities, Suvalkų gubernijos. Čia gyvendamas priklausė Literatūros Draugijai 52 kuopai, taipgi Lietuvių Klubui. Buvo laisvų pažiurų. Skaitė ir nuoširdžiai remė Laisvę; aukojo ir kitiems darbininkiškiems reikalams.

Gaila, kad beširdė liga išplėšė iš gyvųjų tarpo tokį draugą, kaip Andrius Rogers; be laiko jį išplėšė.

Linkiu jam ramiai ilsėtis žemėje, o jums, Veronike, linkiu kantriai pergyventi širdies skausmą liūdesio valandoje!

Senas Pažįstamas.

Gardner, Mass.

Gardneryje labai mažai kas dirba, vargiai bepavyks ir kas surengti.

Moterų pašalpinės Birutės Draugijos vakarienė įvyko vasario 17-tą. Pramoga buvo graži, žmonių daug. Linksmai laiką praleidom, katrie sveiki. Bet daug tų, kurie visados ateidavo, dabar jau negali ateiti, nesveikata neleidžia. Gaila tų žmonių.

K. Balsevičia visados ateidavo į piknikus ir vakarienes, o dabar liga sulaikė. Adams taipgi ilgai serga.

Mary Slekienė.

Tokio. — Japonijos premjeras Šigeru Yošida sutinka, kad Jungtinės Valstijos palaikytų savo kariuomenę Japonijoj ir po taikos sutarties pasirašymo.

Berlin. — Teismo sprendimu, rytiniame Berlyne tapo mirčia nubausti 6 buvusieji Hitlerio smogikai, kaipo budeliški kariniai piktadariai.

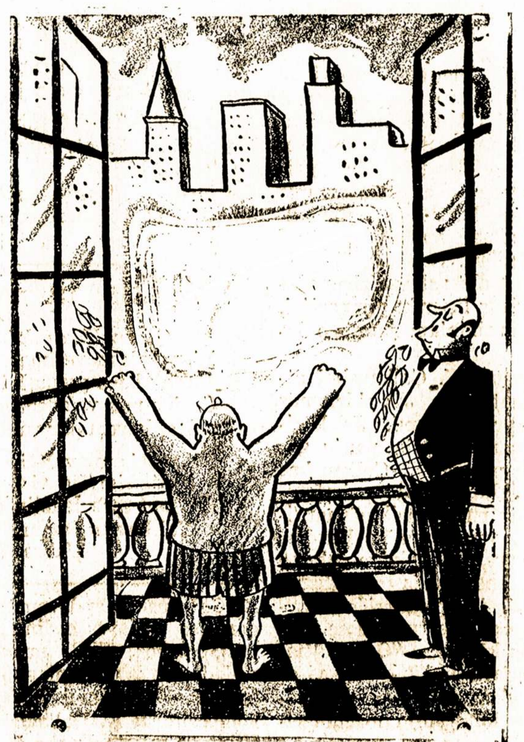

Ponas iš ryto: "Koks tai gražus rytas. Aš manau, kad tuojau po pusryčių aš eisiu pasivaikščioti ir rendų pasikolektuoti iš nuomininkų."

Įsigykite Jono Kaškaičio eilių rinkinį

"PROŠVAISTĖS"

"PROŠVAISTĖSE" telpa arti 150 Jono Kaškaičio rinktinių eilių ir poemų.

"PROŠVAISTĖSE" telpa Jono Kaškaičio žymiausieji poezijoje kūriniai, sukurti 50 metų bėgyje.

"PROŠVAISTĖSE" telpa trumpa Jono Kaškaičio biografija ir jo darbų apžvalga.

"PROŠVAISTĖS" išleistos gražiame popieriuje, —tai virš 300 puslapių knyga.

Kiekvienas kultūringas žmogus privalo įsigyti "Prošvaistes," jas perskaityti ir laikytis savo knygynėlyje.

"Prošvaisčių" kaina tik $1.50.

Knygų platintojai prašomi užsisakyti "Prošvaisčių" platinimui.

Rašykite ir pinigus siųskite:

LAISVĖ

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill 19, N. Y.

Montreal, Canada

$2 iki $10 už automobilio pastatymą ne vietoj

Proponuojamame Montrealio miesto patvarkyme manoma pravesti įstatymą, kad už ne vietoj pastatytą automobilį, savininkas gali būti nubaustas iki $10. Ligi šiol buvo $2 pabauda. Pabaudos dydis priklausys nuo to, kokioj — uždraustoj — vietoj bus pastatytas automobilis. Jei ne taip svarbioj, pabauda mažesnė; jei svarbioj, pabauda bus didesnė.

Tačiau šis už nelegalų automobilių pastatymą pabaudos įstatymas dar nėra galioje. Ims dar ilgą laiką, kol praeis visi formalumai ir įeis galion. Tuo tarpu, kol įstatymas pakėlimui pabaudos įeis galion, tai miesto valdyba rūpinsis surasti-parengti kuo daugiau automobilių pastatymui vietų.

Šale visko, yra gandų, kad miesto tarybą nutarusi, jog po to, kai pabaudos pakėlimo įstatymas įeis galion, tai automobilius, rastas nestovėjimo zonojet bus prirakintas ir laikomas, kol savininkas sumokės pinigus.

Algos pakeltos be streiko

Ne visiems lygiai reikia kovoti už algų pakėlimą. Kvebeko provincijoj darbininkams laimėti algų pakėlimas nėra lengva. Už cento pakėlimą reikia kovoti, streikuoti. Tačiau ne taip jau buvo sunku miesto viršininkams gauti algų pakėlimą. Nereikėjo kovoti, nereikėjo streikuoti.

Įvyko labai paprastai. Montrealio miesto majoras, tarybos valdyba ir nariai nutarė prašyti Kvebeką, kad pakeltų algas (Sulyg dabartinio patvarkymo, Montrealio miestą pagrindiniai valdo provincijos vyriausybė). Vienas delegatas nuvažiavo Kvebeko provincijos būstinėn vasario 22 d. ir tą pačią dieną, be barnių, be ginčų, 99 miesto tarybos nariai gavo pakelti metinės algos nuo $600 iki $900, o valdybos nariai —$7000; metinės algos gavo pridėti po $4,000 į metus. Dėl to vienas valdybos narys, komentuodamas, pareiškė: "Viskam pabrangus, šiandien $7,000 labai mažai ir šie ekstra $4,000 užpildys ilgai jaustus trūkumus."

"Vargšai", kaip jie lig šiolei vargo, pragyvendami tik iš $7,000!...

Apskaitliuojama, kad šis miesto tarybos algų pakėlimas kainuos į metus $60,000.

Vilimai susilaukė dukters

Stanley ir Emilė (Zavišiūtė) Vilimai, vasario 14 d., susilaukė dukrelės. Gimė Jewish General ligoninėje. Naujagimė ir motina jaučiasi gerai.

Ligoniai

Šiuo laiku, kaip visiems žinoma, siautė "flu" epidemija. Aišku, nebuvo išimtis ir lietuviams. Gerai, kad iki šiol neteko girdėti, kad kas nors būtų sunkiai-kritiškai susirgęs. Tačiau sirgo daug ir todėl būtų sunku visus išvardinti.

Vienok šių žodžių rašytojui teko nugirsti, kad šiame laikotarpyj sunkiai buvo susirgusi K. Vaitekūnienė ir E. Šilerienė. Pirmajai buvo padaryta vidurių operacija Doctor's ligoninėje, o antrajai Royal Victoria ligoninėje. Abi ligonės, rodosi, jau grįžo į namus.

Mirė

Paskutiniu laiku teko sužinoti, kad Montreale mirė trys lietuviai: Onuškienė, Pauliukaitis ir Bielskis. Visi buvę jau senyvo amžiaus žmonės.

Verduno tarybos rinkimai

Verduno miesto tarybos rinkimai įvyks balandžio 2 d. Pažymėtina tas, kad į ward 3, kandidatuoja pažangus darbininkų kandidatas **Len Starkey**. To wardo balsuotojai įsitėmykite. Vėliau apie rinkimus bus plačiau parašyta.

Pagaliau Atwater tunelis

Ilgai lauktas ir žmonėms reikalingas, kaip oficialiai pranešta, pagaliau, Atwater tunelis po Lachin kanalu, pereitą savaitę jau pradėtas kasti. Arba geriau pasakius, pradėtas statybos darbas.

Manoma, kad iki pavasario žemės darbas bus baigtas. Tačiau, kol tunelis bus užbaigtas ir atidarytas važiavimui, ims dveji metai. Kainuos $5,000,000.

J.

Torrington, Conn.

Tegul dipukai nesikabinėja

Vasario 11 d. man teko susitikti su vienu dipuku, kuris tuoj pradėjo niekinti mus, šio miesto lietuvius, kodėl mes neiškabinome lietuviškos vėliavos ant klubo namo. Buvo jam paaiškinta, kad mes esame Amerikoje ir lietuviškų apvaikščiojimų niekad neminime. Didelė mūsų dauguma yra Amerikos piliečiai.

Tada dipukas pradėjo aiškinti: jei mes paremtume dipukus finansiniai, tai jie galėtų mūsų vaikus padaryti tikrais lietuviais. Buvo jam paaiškinta, kad Torringtone gimęs jaunimas nesiinteresuoja lietuviškais reikalais. Jie paremia amerikinius reikalus, kaip tai "March of Dimes", "Community Chest" ir tt.

Dar Torringtono lietuviai nepamiršo, kas atsitiko pirmojo pasaulinio karo metu, kai jie aukavo pinigus, drabužius ir pirko Lietuvos bendrovių bonus. Po karo kai kurie buvo nuvažiavę Lietuvon. Pasisakė, kad jie rėmė Lietuvą. Tai iš jų ten tik juokus krėtė. Už tai dabar Torringtono lietuviai yra gana atsargūs savo dolerius mėtyti ir remti čia atvykusius dipukus.

Neseniai čia atvykę dipukai persistato save mokytais ir turtingais. Jiems doleriai nieko nereiškią. Ot, Smetonos ir Hitlerio valdžios tai buvę geriausios pasaulyje.

Aš patarčiau dipukams palikti Amerikos lietuvius ramybėje ir prie Amerikos piliečių nesikabinėti. Geriausia patiems dipukams susikurti savas bažnyčias, mokyklas, draugijas ir išsirinkti sau patinkamus viršininkus. Tada jie galės džiaugtis savais darbais. Aš to jiems linkiu.

Laisvės Skaitytojas.

Lawrence, Mass.

Čia vasario 18 d. buvo neva minėjimas "Lietuvos nepriklausomybės" paskelbimo, bet iš tikrųjų, tai buvo parengimas, suruoštas, kad išplūsti Lietuvos darbo žmones, kam jie valdosi be ponų. O tuos žmones, kurie šitų "apvaikščiotojų" negerbia, jie išvadino "Maskvos agentais."

Vienas dipukas išplūdo tų valstybių žmones, kurie pasirašė su Stalinu sutartis. Girdi, Stalinas "net ir girtas būdamas," apgavo kitus.

Keleivio atstovas pasirodė niekingiausiu. Jis ragino savo pasekėjus išdavinėti reakcininkams tuos, kurie netriūbina į vieną su juo dūdą. Žmonių buvo arti 200, aukų surinko $80. Apmokėjus lėšas, kitus ponai "suvakarieniavo."

Tėmytojas.

Tel. AV. 2-4026

DR. JOHN REPSHIS

(REPŠYS)

LIETUVIS GYDYTOJAS

Valandos: 2-4 ir 6-8

Nedėliomis ir šventadieniais: nuo 10 iki 12 ryto.

495 Columbia Rd.

DORCHESTER, MASS.

Cleveland, Ohio

Tautų Bazaras Progresyvės Spaudos Naudai

Tūkstančiai žmonių laukia to ypatingo tautybių bazaro, kas metai jie būna pilni įdomybių ir juose galima visados rasti įdomių dalykėlių ir jų nusipirkti visai pigiai. Skirtingos tautos susineša savo rankdarbius, rankom išsiuvinėtų audeklų, kuriais būna apkrauti stalai. Tautybių bazare galima visuomet pasisotinti skirtingais tautiškais gardumynais: italų pagamintų spageti, pizza pajum; vengrų goulaš ir aguonų pyragaičių; čechoslovakai išverda pilvų sriubos ir strudel; žydai patieks gefulte žuvies ir kito ko.

Šiemet bazaro specialybė bus pargabenti iš Čechoslovakijos išdirbiniai: išdrožinėti spalvoti stiklo indai; rankomis išsiuvinėti audekliniai dalykėliai; artistiškai padarytos lėlės ir linininiai audeklai.

Keturios brangios dovanos: Pirma — išpjaustyto stiklo setas importuotas iš Čechoslovakijos (vertės $100), 2-ra— radio, 3-čia — elektrinis kepsnių gamintojas ir 4-ta — elektrinis tešlos maišytojas.

Bazaras jau nebetoli. Jis įvyks šeštadienį, kovo 10 ir 11 dienomis. Šeštadienį prasidės 1-mą valandą po pietų, o sekmadienį 10-tą valandą ryto.

Pelnas nuo bazaro eis Amerikos progresyvei kalbinei spaudai: Laisvei, Vilniai, Nova Doba, Liudovy Dennik, Freiheit, Glos Liudowy, Unita del Popolo, Daily Worker, Freedom ir kitiems, sulyg tų tautų įdėtų darbų ir daiktų. Rengia Nationality Press Bazaar Committee.

★

Žiurkių Reikia Saugotis

Kada žiurkė gauna prieiti prie miegančio žmogaus, yra mirtingai pavojingas gyvūnas. Kartais pasitaiko girdėti atsitikimų, kada biednai šeimai prisieina apsigyventi žiurkių prisiveisusiame sklepe ar kokioj šantėje, žiurkės apkramto kūdikių kojukes ar rankutes. Bet pastaruoju laiku atsitiko, kad žiurkė mirtinai įkando miegančiam žmogui moderniškoje stuboje, University Heights. Sakoma, kada žiurkė pasiruošia ieiti į stubą, ji taikosi nakčia; kada žmogus, parėjęs namo, atidaro duris, arba įleidžiant ar išleidžiant šuniuką pro duris, žiurkė įsprunka ir pasislepia į 10 sekundų.

Robert DeTchon radio stoties WJMO, menedžeris, parėjo namo vėlokai ir, kaip paprastai, pavakarieniavęs, nuėjo į miegrūmį ir kietai užmigo. Po nekurio laiko išbudęs, pajuto po galva ką šilto ir šlapio. Užsižiebęs šviesą, pamatė, kad visa pagalvė kruvina ir nua jo veido teka kraujas; pasišaukė savo žmoną. Žmona, atsiskubinusi, greitai sustabdė kraujo plūdimą, apžiūrinėjo, ar nėra ko aštraus lovoje. Nieko aštraus neradus, Roberts vėl atsiguląs užmigo. Ryte, kada jau buvo šviesu, DeTchon išbudęs pamatė šale lovos ant staliuko bežiurinčią į jį didelę žiurkę. DeTchon, išbėgęs iš miegamojo kambario užtrenkė duris ir pašaukė policiją. Policija, patyrusi dalyką, tuojau pasiuntė DeTchon į ligoninę, kur gydytojas surado, kad žiurkė, suleisdama dantis į DeTchon nosį, tarpuakyj — pataikė į veną, kraujagyslę, kuria kraujas grįžta į širdį. Gydytojas DeTchonui išaiškino, kad, jei jis nebūtų išbudęs ir kraujaplūdis nebūtų sulaikytas, jis būtų numiręs, bemiegodamas, nuo kraujaplūdžio. Spėjama, kad žiurkė tik suleido savo iltis į žmogaus kietai miegančio nosį, žmogus savo kruptelėjimu bus nubaidęs žiurkę, bet pilnai neišbudo.

Policistai, užmušę žiurkę, pasiuntė į laboratoriją patirti, ar neturėjo kokios pavojingos ligos, pasiutimo nuodų, bet nesurado.

Todėl kiekvienas, pamatęs žiurkę apie savo namus, privalo tuojau pagauti, nunuodyti ar pranešti miestui.

J. N. S.

Chicago, Ill.

Negras Mirė Nuo Žaizdų Policijos Rankose

Amerikos Civilių Laisvių Unija skelbia, kad pasitvirtina jos vesti tyrinėjimai ir yra faktas, kad Andrew Johnson, 19 metų negras jaunuolis žuvo policijos rankose.

ACLU pareiškimas yra paremtas ant pašalinio ištyrinėjimo, kuris iškelia, kad Johnson mirė nuo pažeidimo kepenų, kai jis buvo "klausinėjamas" Centralėje Policijos stotyje sausio 14-tą.

Lavono skrodimas, pravesta medikalių skyrių keturių universitetų čionai, parodo melagystę pareiškime policijos chirurgo Dr. Clarence Mansfield, kuris sakė, Johnson mirė nuo širdies atakos.

ACLU Chicago Direktorius Edward H. Meyerding sakė: — Mes turime priparodymus, kad Johnson mirė nuo žaizdų, aplaikytų laike klausinėjimo ir jo laikymo policijoj.

★

Kaip "Vilnis" Pagelbėjo "Sandarai"

Kuomet tūli "dipukai," sukurstyti vietinių atžagareivių, gruodžio 16, 1949 metų, šturmavo V. Andrulio mitinge, Lietuvių Auditorijoj, žymiai figuravo jų vadovybėje p. Biekšas, "Sandaros" administratorius. Jis buvo nesuvaldomas.

Bet štai pritrūko "Sandarai" popieros. Kas pagelbės?

Nežinau ar sandariečiai kreipėsi prie "Draugo" ir "Naujienų", bet žinau, kad jie ten negavo pagalbos.

To dar negana. Vėliau "Vilnies" spaustuvė dargi atspausdino vieną "Sandaros" laidą.

Žinoma, jei visi sandariečiai būtų tokie, kaip Biekša, "Sandara" nebūtų gavus pagalbos iš "Vilnies."

"Sandara" taipgi negavo pagalbos iš savo draugų, savo talkininkų. Atėjo į "Vilnį" tos pagalbos.

Kita

Imigracijos departmentas suėmė deportavimui Vokietijon "dipuką" vardu V. Užpurvį. Jis atvyko Chicagon apie metai ir pusė atgal. Jis kaltinamas paslėpime savo pilietybės.

Taigi, ir "dipukai" deportuojami.

Šito tarpu dar geresni laikai. Daugelis jų gauna darbus. Bet darbams sumažėjus, daug "dipukų" gali tapti "valstybei našta," tuomet veikiausia daugeliui jų grės tas pats.

Vieton triukšmauti už deportavimą Andrulio ir kitų, lai jie apsižiūri patys apie save. Daugeliui jų gal teks pagalbos prašyti pas tas organizacijas, kurios kovoja prieš deportavimus.

Pašalio Stebėtojas.

Montello, Mass.

Nuo seniai čia yra sutverta iš įvairių draugijų Lietuvių Taryba pagelbėjimui lietuviams miesto reikaluose. Mėnesiniuose draugijų susirinkimuose jų atstovai pateikia raportus iš savo veikimo, bet niekad nėra raportavę, kad būtų ką gero padarę lietuviams miesto reikaluose, tik pasiskųsdavo, kad miesto viršininkai mažai su jais skaitosi. Daugiausiai raportuoja apie tai, kad turi Brocktone, laukuose, Lietuvos bakužę, kur rudenį įvyksta paroda.

Dabar toje taryboje yra keletas Hitlerio pasekėjų. Tarybos vardu parašė laišką Šv. Roko draugijai. Laiškas buvo skaitytas susirinkime sausio 3 d. Reikalavo, kad draugija jiems pagelbėtų, — kad duotų komitetą, kuris padėtų "ieškoti komunistų."

Buvo duotas įnešimas, kad be jokių diskusijų laišką atmesti. 45 prieš 6 balsus nariai laišką atmetė. Vadinasi, susipratę katalikai ir kiti žmonės "komunistų gaudymui" nepritaria.

—O—

Vasario mėnesio pradžioje minėtos tarybos atstovai atėjo į Brocktono Skeet klubo direktorių mitingą ir prašė aukų "Lietuvos nepriklausomybei" paminėti.

Skeet klubas daro biznį iš visokių pažiūrų žmonių, tačiau direktorių mitinge buvo pasiūlyta $25. Jiems buvo permaža; prašė $100. Du jauni direktoriai pasipriešino daugiau aukoti. Dalykas nuėjo į klubo mėnesinį narių mitingą, įvykusį vasario 1 d. Pirmininkas pareiškė: bus slapti balsavimai, aukoti ar neaukoti? Kurie balsuojate už aukojimą, parašykite "yes," o kurie tam priešingi — "no". 45 balsai parašė "No," o 24 balsai — "yes". Jiems mažai buvo $25, tai negavo nieko.

—O—

Vasario 2 d. Lietuvių Piliečių Klubo mėnesiniame narių susirinkime buvo skaitytas laiškas nuo minėtos lietuvių tarybos, prašant aukų. Tuo reikalu buvo karštų diskusijų. Po to dauguma narių nubalsavo neaukoti.

Kitas minėtos tarybos laiškas buvo skaitytas, kad klubas padėtų "ieškoti komunistų". Pasvarsčius, nariai laišką atmetė.

—O—

Reikia pažymėti, jog Brocktone yra apie 400 dipukų, bet tik keletas jų viešai pasirodo su savo "hitlerine dvasia." Minėtoje taryboje taipgi yra keletas dipukų, na, ir jie pradeda ardyti tarp lietuvių vienybę. Yra keletas dipukų, kurie jau pradeda progresuoti.

Montelloj-Brocktone yra visokių pakraipų lietuvių, yra ir tokių, kurie supranta darbininkų judėjimo reikalus. Dipukų pasakomis apie Lietuvą jie, žinoma, netiki.

Žolynas.

GARSINKITĖS LAISVĖJ!

Lorain, Ohio

Sunki Spaustuvininkų Kova

Vienintėlis šio miestelio dienraštis, Lorain Journal, jau antri metai kaip kovoja su savo spaustuvininkais. Pasibaigus sutarčiai, 1949 m. rugsėjo 31 dieną, Lorain Typographical Union No. 409 nariai nubalsavo testi darbą, tikėdamiesi, kad padėtis kaip nors savaime pagerės. Jie apsiriko. Jų pastangos išsiderėti žmoniškas algas ir pagerint darbo sąlygas nuėjo veltui. Darbininkų Sąjunga veikė tik ant popierio.

International Typographical Union patarė streikuoti, ir trys ketvirtadaliai su viršum iš vietinio Sąjungos Skyriaus No. 409 narių nubalsavo sustabdyti darbą 1950 m. vasario mėnesio 1 d. Derybos nieko gero nedavė. Laikraštis atsisakė netgi svarstyti darbininkų pasiūlymus.

Ieško Streiklaužių

Didmiesčių lakraščiuose pasirodė skelbimai dėl spaustuvininkų, nepriguliničių prie jokios sąjungos, ir jie buvo samdomi. Samdė ir tuos, kurie jokiai sąjungai negalėjo kvalifikuoti. Netgi raštinėse dirbančios merginos buvo naudojamos prie spaustuvės mašinų. Be to, jie turėjo sąrašą Sąjungą palikusių spaustuvininkų, kaipo atsargą, jei dalykai pablogėtų, ir Lorain Journal nebegalima būtų turimomis pajėgomis išspausdinti.

Žodžiu, Lorain Journal veikė pagal ilgametį planą, kad suardžius Sąjungą arba ją labai susilpninus. Tiktai dabar jų planavimai pasidarė aiškūs kiekvienam.

Kreipimasis į Visuomenę

Spaustuvininkai jau daug kartų pikietavo ir dar tebepikietuoja. Jie ragina visuomenę Lorain Journal neskaityt ir savo prenumeratas atšaukti, per viešai dalinamus lapelius, kuriuos spaustuvininkai gatvėse dalino. Tokie pat paraginimai buvo klijuojami ant automobilių stiklų. Pasirodė net degtukų pakeliai su obalsiais apie Lorain Journal spaustuvininkų padėtį.

Kova buvo ilga ir atkakli. Kuo ji baigsis, labai sunku pasakyti. Tai yra kova netik už spaustuvininkų gerbūvį, bet ir už Sąjungos likimą.

Komercinės Spaudos Žinios

Nestebėtina, todėl, kad ir žinios, paduodamos vietinių laikraščių, yra labai vienšališkos. Viename Elyria miestelio laikraščio redakciniam straipsnyje buvo rimtų Tarybų Sąjungos apkaltinimų. Pirmas ir svarbiausias jų buvo, kad Tarybų Sąjunga atsisako aiškiai pareikšti, ar kariaus trečiąjį pasaulinį karą ar jo nekariaus. Ką gi, žmogus gali tik sau pakaušį pakrapštyti, ir pradėti vinių galvas grindyse skaityt, kad laiką naudingiau praleidus.

Reikia tikėtis, kad neužilgo koks "sumaningas" asmuo apkaltins bankierius, kad jie, per telefoną paklausti, atsisako aiškiai pareikšti ar jie stalčiuose revolverius turi ar jų neturi. Įdomu būtų žinoti, kiek laiko užimtų tokį "apkaltintoją" belangėje patupdyti.

Ką Pasakytų Buvę Kareiviai

Tarptautiniu atžvilgiu, tačiau, kai kurie žmonės žiūri į tai lyg į sportą, lyg į kiškių medžiojimą. Ką gi, kai kurie mūsų generolai su vokiečių generolais lenktynių arkliais mainėsi. Gal tai buvo lyg ir "sportas?"

Nėra abejonės, kad daug kam paskutiniai du pasauliniai karai buvo gera "medžioklė." Bet ar taip galvoja tie, kurie už tas "medžiokles" turi krauju užmokėti ir savo turtus prarasti?

Be to, mūsų generolai, atrodo, niekada Tarybų Sąjungos netgi neatsiklausė, ar ji sutinka su vakarinės Vokietijos ir kitų Europos kraštų atginklavimu. Mūsų generolai, atrodo, jokių abejonių neturi. Tarybų Sąjunga, be abejo, nežino, ar ji kariaus trečiąjį pasaulinį karą, ar jo nekariaus, nes kol kas niekas jos neužpuolė.

Skaitytojas

Manila. — Filipinų prezidentas Quirino vėl šaukėsi daugiau ginklų iš Amerikos karui prieš sukilusius valstiečius.

London. — Vėl sustreikavo 7,490 laivakrovių, protestuodami, kad valdžia patraukė teisman septynis pirmesnio streiko dalyvius.

GEROS ŽINIOS APIE ŽILUS PLAUKUS

Jei jūsų plaukai yra žili, jūs pradžiugsite sužinoję, kad naujas prirengimas, vadinamas **NUVIDA** yra išleistas, kuris stebūklingai prašalina plaukų žilumą paprastu įtrinimu į plaukus mažo kiekio jo kartą per dieną. Jums tereikia jo naudoti tiktai iki pageidaujama spalva atsiranda. Naudotojai yra nustebinami šiuom naujų, lengvu būdu, atgavimui naturalių, jaunai išrodančių plaukų. Yra taip šutvarkyta, kad jūs galite gauti kiekį šio puikiausio prirengimo paprastai prisiųsdami TRYSAN CO. Dept. 408, Box 226, Peekskill, N. Y., iškirpę ir įrašę vardą ir antrašą žemiau nurodomoje vietoje. Nesiųskite pinigų, tik užsimokėkite laiškanešiui $2.50, priskaitant persiuntimą, kai ateis. Bet veikite dabar, iki jis gaunamas.

Name.....

Address.....

City.....

(adv.)

Matthew A. BUYUS

(BUYAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

426 Lafayette St.

Newark 5, N. J.

MArket 2-5172

Harrison-Kearny, N. J.

A.L.D.L.D. 136 kp. rengia pasilinksminimo vakarą, nuo kurio pelnas yra skiriamas Laisvei, sukėlimui $10,000 fondo, sukakties atžymėjimo proga.

Kviečiame visus atsilankyti į parengimą ir tuomi paremti dienraštį Laisvę.

Pasilinksminimas įvyks šeštadienio vakare —

KOVO-MARCH 3 D.

Labor Lyceum Svetainėje,

15-17 Ann St., Harrison, N. J.

Bus skanių valgių ir gėrimų. Įėjimas nemokamai. Ateikite pasilinksminti ir paremti savo dienraštį materialiai.

CHARLES J. ROMAN

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Lūdėsjo valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime moderniška patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įruošta mūsų šermeninė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St.

Philadelphia, Pa.

Tel. Poplar 4110

New Yorko ir Apielinkės Žinios

Niujorkas — skersai ir išilgai

Miestinės politikos stebėtojai teigia, kad valstijos valdžioje esantieji republikonai liausis tyrinėti demokratų galioje esančius mieste skandalus.

—O—

Lloyd Townsend, maliorius, 38 metų, įtartas nužudyme savo šeimininkės Mrs. Alice Arner, 61 metų. Jisai ten turėjo butą. Moteriškės kūnas buvo atrastas nuogas namie, 112 Fort Greene Pl., Brooklyne.

—O—

Long Island geležinkeliuose dabar būsią įvesti automatiniai greičio kontroliai. Jie kainuos $2,349,832. Bet pirm to virš šimtas žmonių turėjo mirti ir šimtai buvo sužeisti iki kompanija buvo priversta panaudoti jau daug metų žinomus išradimus.

—O—

Demokratiją galima išsaugoti tiktai pilnai naudojantis Teisių Biliumi, pareiškė newyorkiečio laikraščio Compass'o redaktorius Ted O. Thackrey.

—O—

Buvusio kumštininko Alfred Gordon'o nušovėjo dar vis nesugavo. Bet atrado tą auto, kuriame užmušėjas pabėgo. Jis paliktas Coney Islande. Auto savininkė buvo raportavusi, kad auto pavogtas.

—O—

Senatinė kriminalybėms tyrinėti komisija praneša, jog New Yorke susirinks kovo 12-tą.

—O—

Majoras Impellitteri sako, jog mūsų miestas esąs švariausias pasaulyje imant domėn jo dydį.

Išmintingų kriaučių protingi žodžiai

Pastebėjau, kad Keleivyje A. Jankauskas (Jenkins) tebetęsia plūdimą Brooklyno lietuvių kriaučių, kam jie jam užkirto kelią prisiplakti prie Kriaučių Neprigulmingo Klubo iždo.

Kad parodyti, kaip jis buvo "apšmeižtas," Jankauskas paduoda keletą pastabų, kriaučių apie jį padarytų. Bet už tuos žodžius reikia tuos kriaučius smarkiai pagirti. Jie yra labai teisingi. Tik protingi kriaučiai gali tiek tiesos pasakyti apie visiškai išsieikvojusį A. Jankauską.

Kriaučius Bubnys pasakęs: "...mes peržiūrėjome visas klubo knygas ir niekur neradom, kad Jankauskas kada nors būtų nors dešimtuką įmokėjęs į mūsų klubą. Niekad! Jam niekad klubo nereikėjo pirmiau, tik dabar, kai suuodė kumpį, tai ir jis užsimanė ateiti ir prisirašyti. Nereikia!"

Jei brolis Bubnys taip iš tiesų pasakė, tai pasakė labai puikiai.

Jankauskas skundžiasi, kad kriaučiai Jackus su Čerka šitaip kalbėję: "Jis (Jankauskas) su kriaučiais nieko neturi; jis organizuoja farmerius; gal farmeriai jį išvys iš Vermonto, tai jis čia parvažiavęs, su savo frentais nupirks už klubo pinigus farmą ir čia galės bosauti..."

Didžiausiu kaltininku, žinoma, Jankauskas skaito Klubo sekretorių brolį Bikulčių. Pasirodo, mat, kad Bikulčius iškėlė aikštėn staigų Jankausko susirūpinimą Klubo reikalais. Bikulčius susirinkime net štai ką pasakęs: "Aš pažiūrėjau į jo knygelę, kad visai nėra pažymėta, kada įstojęs į uniją, ir tik dabar šviežiai užsimokėjęs..."

Laisviečiams Brooklyne ir Richmond Hill

Pasitarimas dėl Laisvės 40 metų jubiliejinio vajaus vykdomas kovo 2-rą vakarą, Liberty Auditorijoje. Visi dienraščio Laisvės skaitytojai prašomi padėti sėkmingai įvykdyti vajų.

Darbininkai kovos prieš užšaldymą algų

Newyorkietis Darbininkų Veiklos Komitetas nutarė pradėti masinę energingą veiklą prieš algų užšaldymą. Tikisi, kad toje veikloje dalyvaus šimtai tūkstančių miesto unijistų. Kovo 14-tą šaukiama šapų stewardų konferencija. Planuoja paskleisti po šapas milijoną lapelių.

Komitete yra atstovaujami 300,000 unijistų iš AFL, CIO ir nepriklausomų unijų.

Kaip sena yra opera?

Ne kartą po dainų programos esame girdėję tūlą asmenį išsitariant: "Dainavo jau pasenusias dainas."

Ar yra toks dalykas, kaip pasenusi daina?

Kaip sena yra opera "La Traviata," kurią girdėsime Liberty Auditorijoje šio mėnesio (kovo-March) 18-tą?

Pirmąjį klausimą noriu atsakyti aš:

Pasenusių dainų yra. Tokiomis yra tos, kurios yra pasenusiomis pirm pradėjimo dainuoti. Jos buvo pasenusiomis sukurtos. Atskirosios geros dainos, kaip ir geros operos, yra nepasenstančios, nemirštamos.

"Senutė" "La Traviata"

Lygiai prieš šimtą ir tris metus jaunasis Alexander Dumas parašė novelę "La Dame aux Camelias." Novelė buvo išleista 1848 metais ir turėjo nepaprasto pasisekimo. Tuojau novelės autorius iš šio pasėkmingo kūrinio pagamino sceninį veikalą. Kai 1852 metais žymusis kompozitorius Giuseppe Verdi pamatė dramą vaidinant, tiesiog susižavėjo. Verdi tuojau pasiprašė ar pasisamdė Francisco Maria Piave iš tos dramos parašyti libreto operai. O pats Verdi apvilko ją žavinga muzika. Bet operai buvo duotas kitas vardas. Ji buvo pavadinta "La Traviata" ir pirmu sykiu buvo pastatyta mieste Venice, 1853 metų kovo 3 dieną.

Nors operos libreto ir muzika pasiekė New Yorką 1856 metais, bet pirmu sykiu suvaidinta Metropolitan Opera Housėj tik 1883-1884 m. žiemą. Pasisekimas buvo labai didelis, ir nuo to laiko opera "La Traviata" buvo tik per tris sezonus nepasirodžius Metropolitan Opera Housėj. Kasmet ji yra pakartotinai pastatoma.

Dabar gi šią operą turės progą pamatyti ir išgirsti kiekvienas lietuvis už labai prieinamą įžangą. Ją pastatys-suvaidins grupė žymiausių artistų. Pastatymą diriguos išgarsėjęs muzikas Maestro **ODDONE SOMMOVIGO.**

Kovo 15-ta dar toli, bet rendauninkai jau turi problemų

Mano du jauni sandarbininkai pradėjo savaitę praėjusį pirmadienį su tokiu pasikalbėjimu:

— Oi, kaip aš šiandien pavargęs!

— Pavargęs? Sekmadienis yra atilsio diena. Gal kokį griekelį pildei? —erzino jo prietelius.

—Krausčiaus.

—Krausteis? Kas atsitiko? Kaip čia seniai gyreis - labai patenkintas savo butu. Ir tiek daug darbo buvai įdėjęs jį išgražinti.

—Neišgaliu mokėti tiek rendos, kiek dabar reikalauja, — atsakė apleidusysis savo buvusį pamylėtą butą.

G-i.

Kovo 8-ji numatyta Dewey'aus galios biliui svarstyti

Kovo 8-tą, Albanyje, bus svarstomas gubernatoriaus Dewey pageidaujamas neva civiliniams apsaugos bilius, kurį žmonės vadina diktatūros biliumi. Organizacijos, kurios bus iš anksto pasiuntusios rašytus reikalavimus, galės posėdyje pareikšti savo nuomones.

Viešajam posėdžiui pirmininkaus assemblymanas Frank J. Becker iš Nassau apskrities.

Tas bilius, jeigu taptų įstatymu, suteiktų gubernatoriui visą galią daryti su žmonėmis ir jų turtu bile ką. Darbininkų ir pilietinės organizacijos tam stipriai priešinasi.

Tik dabar užsimokėjo į uniją ir skubinasi įlysti į Klubą! Gerai, kad laikų kriaučiai apsižiūrėjo ir to triukšmadario neįsileido.

Kandidatas į Kriaučius

Jonas Mankus palaidotas

Praėjusį ketvirtadienį tapo palaidotas ilgametis brooklynietis Jonas Mankus, apie kurį trečiadienio Laisvėje buvo plačiau rašyta.

Prie grabo Rojus Mizara pasakė atsisveikinimo kalbą; į Alyvų kapines, kuriose jis buvo palaidotas, velionį palydėjo gražus būrys jo artimųjų, draugų ir prietelių.

Labai gaila, kad ketvirtadienį oras buvo labai nepalankus: drėbė sniegas su lietum. Nežiurint to, visvien daugelis žmonių dalyvavo laidotuvėse.

Laidotuves tvarkė, gražiai jomis rūpinosi Povilas Gustas.

Ramiai ilsėkis, Jonai, Alyvų kalno žemelėje!

Ragina majorą paremti Brown-Isaacs bilių

Miesto Taryba neseniai priėmė tų dviejų savo narių pasiūlytą bilių, kuris uždraustų Metropolitan apdraudų firmai diskriminuoti negrus tos kompanijos namų projekte. Tačiau bilius nėra įstatymu, kol jo nepasirašo majoras.

Majorui delsiant pasirašymą, pasklido kalbos, kad majoras nenorįs pasirašyti. Piliečiai pradėjo jam siųsti paraginimus pasirašyti. Tūli primena majorui ir rinkimuose duotus pažadus. Pirm rinkimų jis buvo pasisakęs, kad jis kovojęs ir kovosiąs prieš diskriminaciją.

Po traukiniu išliko sveiki

Greenpoint subway stotyje tūlas vyriškis ir moteriškė nukrito nuo platformos traukiniui jau įvažiuojant stotin. Motormanas bandė sustabdyti traukinį, tačiau pirmasis vagonas užėjo virš jų.

Kuomet juos ištraukė iš po traukinio, pasirodė nei vienas nesužeistas, tiktai moteriškė isteriškai išsigandusi. Išsigandęs ir jis. Moteris sako, kad tas vyras norėjęs ją apiplėšti, ji pasipriešinusi. Besigrumdami, jie taip ir nusiritę ant gelžkelio.

SUSIRINKIMAI

BROOKLYN, N .Y.

Lietuvių Kriaučių Neprigulmingo Kl. ekstra susirinkimas įvyks ketvirtadienį, kovo (March) 8-tą dieną, pradžia 7:30 val. vakare, bus Brooklyn Labor Lyceum salėje, 949-955 Willoughby Ave., prie Myrtle Ave., Brooklyn, N. Y. Šis susirinkimas yra šaukiamas dėl sutvarkymo pašalpos ir kitų reikalų. Kiekvieno nario yra priderystė dalyvauti šiame susirinkime, nes svarstomieji dalykai yra labai svarbūs. Eidami į susirinkimą atsineškite Kliubo narystės knygutę, nes be knygutės nebus įleidžiami į susirinkimą. — J. Bikulčius. (43-44)

BROOKLYN, N. Y.
LDS 1 Kuopos Susirinkimas.

Antradienį, kovo 6 d. įvyks LDS 1 kp. susirinkimas A. L. Pil. Kliubo svetainėj, 280 Union Ave., Brooklyn, N. Y. Pradžia 7:30 val. vak.

Įsitėmykite, kad nepamirštumėt atsilankyt ir pasimokėt mokestis. Taipgi pasistengkite ir naujų narių atsivesti į kuopą prirašyt. — Prot. sekretorius. (44-45)

BROOKLYN-RIDGEWOOD, N. Y.

LDS 103 kuopos susirinkimas įvyks antradienį, Kovo-March 6 d., Šapolo - Vaiginio svetainėje, 147 Thames St., 8-tą val. vakare. Skaitlingai dalyvaukite šiame susirinkime, nes turime daug svarbių dalykų aptarimui. Taipgi pasirūpinkite užsimokėti duokles. — P. Babarskas, prot. rašt. (44-45)

PARDAVIMAI

Williamsburg—Brooklyn. Parsiduoda namas su fornišiuotais kambariaias. 14 kambarių, (12 fornišiuoti). Basemente yra du tušti kambariai su vana. Keturių aukštų namas. $16,000. Priimsime pusę pinigais. Kreipkitės: 281 So. 5th St., arti Marcy Ave., Brooklyn, N. Y. Kreipkitės į Basementą. (42-45)

VISUOMENĖS ATYDAI!

Kada turite reikalą kreiptis į Laisvės įstaigą asmeniškai, telefonu ar laiškais, turėkite po ranka šias informacijas:

Laisvės raštinė su pirmadieniu, penktadienį įimtinai, yra atdara nuo 8-tos val. ryto iki 7-tos vakaro.

Šeštadieniais nuo 9-tos ryto iki 12-tos dieną.

Laisvės telefonas: VIrginia 9-1827.

Rašydami laiškus malonėkite adresuoti:

LAISVĖ

110-12 Atlantic Ave., Richmond Hill, N. Y.

Brooklyniečiai, kurie turite kokių parandavojimų, ar bile kokių paskelbimų, jei atvažiavimas asmeniškai neparanku, pašaukite per telefoną ir pasakykite savo reikalą, o mes jums atliksime taip, kaip reikės. Mokestį galėsite prisiųsti ar kada prie progos užėję į Laisvę užsimokėsite savo bilą.

DU VAKARAI GRAŽAUS SUĖJIMO

Kultūros Centre

110-06 Atlantic Ave.
Richmond Hill, N. Y.

Šeštad., Kovo-March 3
Pradžia 8 val. vak.

Sekmad., Kovo-March 4
Pradžia 3 val. vak.

Abu vakaru bus rodomos pagarsėjusios filmos.

GEO. KLIMAS,
Kalbančių Filmų Gamintojas

Abu vakarus bus rodoma pagarsėjusios — rinktinės filmos, būtent: Arturo Toscanini N.B.C. Orkestra, Choras ir garsusis tenoras Jan Perce. Taipgi bus parodytas ir "Paparčio žiedas.' Visiems bus įspūdinga pamatyti vaikščiojant ir veikiant poetą STASĮ JASILIONĮ.

Kviečiame visus dalyvauti ir pamatyti gražias ir įspūdingas filmas. Lėšų padengimui bus renkamos aukos.

TUOJAU ĮSIGYKITE

VILNIES KALENDORIŲ

Turiningas įvairiom informacijom, sveikatos patarimais ir moksliniais raštais.

KNYGA IŠ 200 PUSLAPIŲ

Kaina tik 50 centų

Platintojams duodama nuolaidų

Tuojau kreipkitės šiuom antrašu:

LAISVĖ
110-12 ATLANTIC AVE.,
RICHMOND HILL 19, N. Y.

Kuriem reikės pasiųsti, prašomi prisiųsti 60 c., nes kainuoja persiuntimas.

Pranešimas Lietuviams

GEORGE KLIMAS
Kalbamųjų Filmų Gamintojas.

Kliubai, draugijos ir meno organizacijos dar turite progos pamatyti tą gražiąją lietuvių kalboje filmą —

"Paparčio Žiedas"

Tik nesivėluokite atsikviesti.

"Paparčio žiedas" yra G. Klimo pagaminta filma lietuvių kalboje. Daugelis iš lietuvių kalba apie "Paparčio žiedą," bet nėra jo matę. Taigi ši filma gyvai parodo ir išaiškina tą senovės legendą. Taigi tuojau parsikvieskite Geo. Klimą, kad jis jums parodytų tą filmą.

Jis taipgi turi ir kitų trumpų ir vertingų lietuviškų filmų.

Rašydami adresuokite:

PHOTO-ART STUDIO
271 Ridgewood Ave.,
Brooklyn 8, N. Y.
Telefonas APplegate 7-1145.

Bronxietis David Van Tassell, 20 metų, nuteistas trejus metus kalėti už pavogimą piniginės iš buto.

PEIST LANE DRUGS, Inc.

405 So. 4th Street
Cor. Hewes St.
Brooklyn, N. Y.

Visoki vaistai, kosmetikai, kūdikiam reikmenys, įvairūs daiktėliai, ligonių kambariui reikmenys — už gryžtai žemas kainas.

Receptų Specialistai:
MAX PEIST, Ph. G.,
EDWIN LANE, Ph. G.
Tel. EV. 7-6233

TONY'S
UP-TO-DATE
BARBER SHOP
ANTANAS LEIMONAS
Savininkas
306 UNION AVENUE
Geral Patyrę Barberiai

Help Wanted Agcy Tel. Plaza 7-2896

HELP WANTED—FEMALE

Namų darbininkė; guolis nuosavame kambaryje. Daktaro namai. $30 į savaitę. Pageidaujame patyrusios. DA. 3-5989. (40-52)

Namų darbininkė, guolis vietoje, atskira patalpa su privatine maudyne, L. I. namuose. Puiki aplinka, 20 minučių nuo N. Y. C. Šeima iš lietuvių kilmės. D. P. priimama. Fl. 3-3636. (41-45)

Namų darbininkė, mažas, 6 kambarių namas, 2 vaikai, guolis vietoje atskirame kambaryje, gera alga, su palūdijimu. NEwtown 9-2601. (43-45)

Virėja — guolis vietoje ar kitur. Dirbanti pora. Nėra vaikų. Linksma aplinka. Skambinkite sekmadieniais arba bile vakarą. PLaza 8-2169. Jeigu nieks neatsilieps — Plaza 7-2896. (44-48)

HELP WANTED—MALE

Medžio apdirbimui darbininkas prie moulder mašinos.
SUPERIOR SAWDUST CO.
3200 Conner St. Ex., N. Y. C.
ar šaukite: Fairbanank 4-0163.
(42-44)

Pataisa

Paskiausiame pranešime Laisvėje apie aukojusius sveturgimiams ginti turėjo būti pažymėtas Vincas Maliauskas, aukojęs $2. Jo pavardė buvo klaidingai išspausdinta. Atsiprašome.

New Yorko Universiteto studentai sako, jog nieko nepaprasto tame, kad kas nors Madison Square Gardene gembleriavo. "Tas tenai lengva," sako studentai.

Dr. A. Petrika
DANTŲ GYDYTOJAS
221 South 4th Street
BROOKLYN, N. Y.
Tel. EVergreen 7-6868
Valandos:
9—12 ryte; 1—8 vakare
Penktadieniais uždaryta

EGZAMINUOJAM AKIS
RASOME RECEPTUS
DAROME IR PRITAIKOME AKINIUS

Drs. Stenger & Stenger
Optometristy
394-398 BROADWAY
BROOKLYN, N. Y.
Tel. ST. 2-8342

REPUBLIC BAR & GRILL
Savininkas
IGNAS SUTKUS
Patogi vieta pasišnekučiuoti, užkąsti ir pagaliau burnelę išmesti, sulig savo skonio pasirinkto
LIKERIO, VYNO ar ALAUS
Pas Igną Sutkų visada rasi sau pažįstamų
492 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Kampas Union Ave. ir Hooper Street.
TELEVISION Telefonas EVergreen 4-8969

Petras Kapiskas
PALAIKO
BAR & GRILL
DEGTINĖS, VYNAI
IR ALUS
32 TEN EYCK STREET
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 4-8174